

LIBRI I NUMËRIMEVE

Regjistrimi i izraelitëve

1 Kishte kaluar një vit dhe një muaj që nga dalja e izraelitëve prej Egjiptit. Populli ende ishte në shkretëtirën e Sinait. Ditën e parë të muajit të dytë Zoti i tha Moisiut në Tendën e shenjtë:

²⁻³«Bashkë me Aharonin, numëroni mbarë bashkësinë e Izraelit. ♦ Hartoni listat e të gjithë meshkujve të aftë për shërbim ushtarak, që nga moshja 20 vjeç e lart, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve. ⁴⁻¹⁵Prej secilit fis, një kryetar do t'ju ndihmojë për këtë. Ja emrat e atyre që do t'ju ndihmojnë:

fisi: kryetari i fisit

Ruveni: Elicuri, biri i Shedëurit,
Shimoni: Shelumieli, biri i Curishadait,
Juda: Nahshoni, biri i Aminadavit,
Jisakari: Netaneli, biri i Cuarit,
Zevuloni: Eliavi, biri i Helonit,
Josefi – për Efraimin: Elishama, biri i Amihudit;
dhe për Mënasheun: Gamlieli, biri i Pedahcurit,
Benjamini: Avidani, biri i Gidoniut,
Dani: Ahiezeri, biri i Amishadaiut,
Asheri: Pagieli, biri i Ohranit,
Gadi: Eljasafi, biri i Deëlit:
Naftaliu: Ahira, biri i Enanit.»

¹⁶Këta 12 burra nga bashkësia u thirrën për t'i përfaqësuar fiset e tyre si kryetarë. ¹⁷⁻¹⁸Pastaj Moisiu dhe Aharoni lajmëruan të mblidhej mbarë bashkësia e izraelitëve. Me ndihmën e kryetarëve të fiseve, ata i regjistruan të gjithë burrat që ishin nga 20 vjeç e lart, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve. Kjo ndodhi në ditën e parë të muajit të dytë, ¹⁹në shkretëtirën e Sinait, sipas urdhrit që i dha Zoti Moisiut.

²⁰⁻⁴⁶Numri i burrave të aftë për shërbim ushtarak është shënuar në listën që vijon. Në krye janë pasardhësit e Ruvenit, të të parëlindurit të Jakovit.

<i>fisi</i>	<i>numri</i>
Ruveni	4.650
Shimoni	5.930
Gadi	4.565
Juda	7.460
Jisakari	5.440
Zevuluni	5.740
Efraimi	4.050
Mënasheu	3.220
Benjamini	3.540
Dani	6.270
Asheri	4.150
Naftaliu	5.340
Gjithsej	60.355 ♦♦

♦ Ky libër e merr emrin nga numërimet (e jo numrat) që bëhen për pushtimin dhe ndarjen e tokës. ♦♦ Shifrat e ushtarëve janë ndarë me 10 sepse duhet marrë parasysh zakoni egjiptian i shumëzimit të shifrave ushtarake me 10. Në këtë rast popullsia e Izraelit në kohën e Daljes do të ishte jo rreth 2 milionë, por rreth 200.000. Mbarë popullsia e Egjiptit ishte vetëm rreth 4 milionë. Përveç kësaj, duhet marrë parasysh që ushtria e superfuqisë, si p.sh. ajo e Asirisë, doli rrallë jashtë 120.000. Përveç kësaj numri i dhënë për të parëlindurit (22.273) është në përputhje me një popullsi prej 200 000, por jo me një popullsi prej dy milion.

Pozita e veçantë e levitëve

⁴⁷Fisi i Levit nuk u regjistrua në listën e fiseve të tjera. ⁴⁸Zoti i kishte thënë Moisiut: ⁴⁹«Ti nuk duhet t'i përfshish levitët në listën e atyre që janë të aftë për shërbim ushtarak dhe këta nuk duhet t'i shtohen numrit të përgjithshëm të izraelitëve. ⁵⁰Ata duhet të kujdesen për Tendën e shenjtë, vendin ku ruhet dokumenti i besëlidhjes, dhe për gjithçka që i përket asaj. Gjatë lëvizjeve të tyre, ata duhet të mbajnë Tendën dhe mjetet e saj. Për këtë arsye, ata duhet t'i ngrenë tendat rreth shenjtërores. ⁵¹Kur zhvendoset

fushimi, ata duhet ta heqin shenjtëroren dhe ta ngrenë përsëri në vendin e ri të fushimit. Çdonjeri i paaautorizuar që i afrohet Tendës, duhet dënuar me vdekje. ⁵²Fiset e tjera duhet të fushojnë rreth flamurit të repartit të tyre, ⁵³por levitët duhet të banojnë rreth Tendës, vendit ku ruhet dokumenti i besëlidhjes, për ta ruajtur atë, që izraelitët e tjerë të mos i afrohen dhe që zemërimi im të mos bjerë mbi bashkësinë.» ⁵⁴Izraelitët vepruan sipas urdhrave që i kishte dhënë Zoti Moisiut.

Rendi i fiseve

2 Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: ²«Izraelitët duhet ta ngrenë fushimin në largësinë e duhur përreth Tendës së shenjtë. Secili e ka vendin e vet të caktuar nën flamurin e repartit të tij dhe pranë shenjës së fisit të tij.

³⁻⁸Në anën lindore do të vendoset repartit i grupuar rreth flamurit të Judës. Në të do të bëjnë pjesë burrat e tri fiseve, nën komandën e kryetarëve të tyre:

<i>fisi:</i>	<i>kryetari.</i>	<i>numri</i>
Juda:	Nahshoni, biri i Aminadavit	7.460
Jisakari:	Netaneli, biri i Cuarit	5.440
Zevuluni:	Eliavi, biri i Helonit	5.740

⁹Numri i përgjithshëm i tyre do të jetë 18.640. Kur të nisen përsëri izraelitët, ky repart do të dalë në krye.

¹⁰⁻¹⁵Repartit i grupuar nën flamurin e Ruvenit do të vendoset në anën jugore. Ai do të përbëhet nga burrat e tri fiseve, nën komandën e kryetarëve e tyre:

<i>fisi dhe kryetari i fisit</i>	<i>numri</i>
Ruveni: Elicuri, biri i Shedeurit	4.650
Shimoni: Shelumieli, biri i Curishadait	5.930
Gadi: Eljasafi, biri i Deuelit	4.565

¹⁶Numri i përgjithshëm i tyre do të jetë 15.145. Kur të nisen përsëri izraelitët, ky repart do të dalë i dyti.

¹⁷Pastaj do të vihen në radhë levitët me Tendën e shenjtë. Vendi i tyre do të jetë pikërisht në mes, në fushim dhe në rrugë.

¹⁸⁻²³Repartit i grupuar nën flamurin e Efraimit do të vendoset në anën perëndimore. Ai do të përbëhet nga njerëzit e tri fiseve, nën komandën e kryetarëve të tyre:

<i>fisi dhe kryetari i fisit:</i>	<i>numri</i>
Efraimi: Elishama, biri i Amihudit	4.050
Mënasheu: Gamlieli, biri i Pedacurit	3.220
Benjamini: Avidani, biri i Gidonit	3.540

²⁴Numri i përgjithshëm i tyre do të jetë 10.810. Kur të nisen izraelitët, ky repart do të dalë i treti, drejtpërdrejt pas levitëve.

²⁵⁻³⁰Repartit i grupuar nën flamurin e Danit do të vendoset në anën veriore. Ai do të përbëhet nga njerëzit e tri fiseve, nën komandën e kryetarëve të tyre:

<i>fisi dhe kryetari i fisit</i>	<i>numri</i>
Dani: Ahiezeri, biri i Amishadait	6.270
Asheri: Pagieli, biri i Ohranit	4.150
Naftaliu: Ahira, biri i Enanit	5.340

³¹Numri i përgjithshëm i tyre do të jetë 15.760. Kur të nisen izraelitët, ky repart do të dalë i fundit.»

³²Numri i përgjithshëm i të gjithë izraelitëve të aftë për shërbim ushtarak ishte 60.355. ³³Sipas urdhrat të Zotit, levitët nuk u numëruan me të tjerët.

³⁴Për gjithçka izraelitët vepruan sipas urdhrat që i dha Zoti Moisiut. Ata fushonin çdo herë nën flamurët e tyre, të radhitur sipas fiseve dhe familjeve, dhe niseshin për marshim po sipas kësaj radhitjeje.

Bijtë e Aharonit

3 ¹⁻²Atëherë, kur Zoti fliste me Moisiun në malin e Sinait, Aharoni kishte katër bij: Nadavin, të parëlindurin, dhe pastaj Avihun, Elazarin dhe Itamarin. ³Ata u shuguruan priftërinj që kur iu derdh vaji në kokë dhe filluan menjëherë shërbimin e tyre. ⁴Por Nadavin dhe Avihun i gjeti vdekja, para Tendës së shenjtë në shkretëtirën e Sinait, kur i kushtuan Zotit një flijim me temjan të palejueshëm. Ata vdiqën pa lënë fëmijë. Për këtë arsye, vetëm Elazari dhe Itamari e ushtronin shërbimin e priftërinjve nën atin e tyre, Aharonin.

Levitët u nënshtrohen priftërinjve

⁵Zoti i tha Moisiut: ⁶«Thirri të mblidhen burrat e fisit të Levit dhe silli te prifti, Aharoni. Ata janë caktuar si ndihmësit e tij ⁷për të kryer shërbimin në Tendën e shenjtë për të, si dhe për izraelitët dhe të kujdesen për gjithçka. ⁸Ata duhet t'i mbajnë në rregull pajisjet e shenjtës. Atje ata duhet të kujdesen për të gjitha shërbesat në shenjtërore lidhur me detyrimet që kanë izraelitët. ⁹Ti duhet t'i vësh levitët në shërbim të Aharonit dhe pasardhësve të tij, ashtu siç u caktuan prej izraelitëve të tjerë. ¹⁰Por shërbimin priftëror duhet ta ushtrojnë Aharoni dhe pasardhësit e tij. Vetëm ata janë të autorizuar për këtë; kushdo tjetër, që ia jep vetes këtë të drejtë padrejtësisht, do të dënohet me vdekje.»

¹¹Gjithashtu Zoti i tha Moisiut: ¹²«Levitët i kam veçuar për vete. Ata më takojnë në vend të bijve tuaj të parëlindur. ¹³Në të vërtetë, mua më takon çdo i parëlindur. Kur i vrava të parëlindurit e egjiptianëve, i kam rezervuar për vete të gjithë ata që do të dalin të parët nga mitra e nënës, qoftë kafshë, qoftë njeri. Ata më takojnë mua; unë jam Zoti.

Regjistrimet e levitëve

¹⁴Atje, në shkretëtirën e Sinait, Zoti i tha Moisiut: ¹⁵«Numëro levitët, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve! Të gjithë meshkujt e fisit të Levit që janë me moshë mbi një muaj, ti duhet t'i regjistros.»

¹⁶Moisiu veproi sipas urdhrin të Zotit.

¹⁷Levi kishte tre djem: Gershonin, Kohatin dhe Merariun. ¹⁸Bijtë e Gershonit ishin Livni dhe Shimi, ¹⁹bijtë e Kohatit ishin Amrami, Jichari, Hevroni dhe Uzieli; ²⁰kurse bijtë e Merariut, Mahliu dhe Mushiu. Prej tyre rrjedhin klanet dhe familjet që mbajnë emrat e tyre.

²¹Gershoni ishte stërgjyshi më i lashtë i klaneve të Livniut dhe të Shimiut.

²²Numri i përgjithshëm i meshkujve të tyre, që ishin me moshë mbi një muaj, ishte 7.500 veta. ²³Ata duhej të fushonin në anën perëndimore, prapa Tendës së shenjtë. ²⁴Kryetari i tyre ishte Eljasafi, biri i Laelit.

²⁵Ata përgjigjeshin për vetë Tendën, për mbulesën e saj mbrojtëse dhe për perden në hyrjen e saj, ²⁶për copat e endura që rrethojnë oborrin përreth Tendës dhe altarit, për perden në hyrjen e oborrit të parë dhe për litarët e Tendës. Ata duhej të kujdeseshin për gjithçka që kishte të bënte me këto sende.

²⁷Kohati ishte stërgjyshi më i lashtë i klaneve të Amramit, Jicharit, Hevronit dhe Uzielit. ²⁸Numri i përgjithshëm i meshkujve të tyre që ishin me moshë mbi një muaj ishte 8.300 veta. Ata ishin të caktuar për shërbim në shenjtërore. ²⁹Ata duhej të fushonin në anën jugore të Tendës së shenjtë. ³⁰Kryetari i tyre ishte Elicafani, biri i Uzielit. ³¹Ata përgjigjeshin për arkën e besëlidhjes, tavolinën me bukë e kushtuara, shandanin, të dy altarët, mjetet për shërbimin e fljimit, si dhe për perden që ndante shenjtëroren e brendshme. Ata kishin për detyrë të kujdeseshin për gjithçka që kishte të bënte me këto sende. ³²Mbi kryetarët e levitëve ishte Elazari, biri i priftit Aharon. Ai mbikëqyrte të gjithë ata që kishin shërbim në shenjtërore.

³³Merariu ishte stërgjyshi më i lashtë i klaneve të Mahliut dhe Mushit. ³⁴Numri i përgjithshëm i meshkujve të tyre, që ishin me moshë mbi një muaj, ishte 6.200 veta. ³⁵Ata duhej të fushonin në anën veriore të Tendës së shenjtë. Kryetari i tyre ishte Curieli, biri i Avihajilit. ³⁶Ata përgjigjeshin për dërrasat e mureve të shenjtërores, për traversat e tyre, për shtyllat dhe bazamentet, dhe për të gjitha pajisjet e tjera të Tendës së shenjtë. Ata duhej të kujdeseshin për gjithçka që kishte të bënte me këto sende, ³⁷dhe përveç këtyre, për shtyllat rreth oborrit të parë, bashkë me bazamentet e tyre, për kunjat dhe litarët.

³⁸Moisiu dhe Aharoni me bijtë e tij fushonin para hyrjes së Tendës së shenjtë, në anën lindore. Ata përgjigjeshin për kryerjen e të gjitha shërbesave në shenjtërore për izraelitët. Në rast se dikush tjetër kërkonte të bënte këtë gjë, ai dënohej me vdekje.

³⁹Numri i përgjithshëm i të gjithë levitëve meshkuj, që ishin me moshë mbi një muaj, ishte 22.000 veta. Ky ishte rezultat i regjistrimit që bënë Moisiu dhe Aharoni, me urdhrin e Zotit, mes klaneve të tyre.

Levitët zëvendësojnë të parëlindurit

⁴⁰⁻⁴¹Zoti i tha Moisiut: «Të gjithë bijtë e parëlindur më takojnë mua. Në vend të tyre, kërkohet që levitët të jenë prona ime. Gjithashtu, kërkohet të drejtën e pronarit të bagëtisë së levitëve, në vend të të gjitha kafshëve të parëlindura në Izrael.

Prandaj bëj regjistrimin e të gjithë meshkujve izraelitë të parëlindur që janë me moshë mbi një muaj.»

⁴²Moisiu urdhëroi që të numëroheshin, sipas urdhrin të Zotit, të gjithë të parëlindurit e izraelitëve, me moshë mbi një muaj. ⁴³Sipas regjistrimit, numri i përgjithshëm i tyre ishte 22.273 veta.

⁴⁴Pastaj Zoti i tha Moisiut: ⁴⁵«Më dorëzo levitët, që ata të më përkasin mua, Zotit, në vend të të parëlindurve të izraelitëve të tjerë; po kështu, edhe bagëtinë e levitëve në vend të të vegjëlve të parëlindur të bagëtisë së izraelitëve. ⁴⁶Të 273 të parëlindurit që janë mbi numrin e levitëve, ti duhet t'i çlirosh me shpërblësë. ⁴⁷Kjo shpërblësë, për secilin prej tyre, është pesë monedha argjendi, të peshuara sipas peshës së shenjtërores. ⁴⁸Monedhat duhet t'ia dorëzosh Aharonit dhe bijve të tij.

⁴⁹⁻⁵¹Moisiu bëri që të paguhej çmimi i çlirimit dhe ua dorëzoi shumën e përgjithshme, prej më shumë se 15 kg argjend, Aharonit dhe bijve të tij, sipas urdhrin të Zotit.

Detyrat e grupit të Kohatit

4 Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: ²⁻³«Regjistroni në një listë të gjithë levitët që rrjedhin nga Kohati dhe që janë në moshën nga 30 deri në 50 vjeç, të ndarë sipas klaneve dhe familjeve. Ata do të caktohen për të kryer disa punë të veçanta në Tendën e shenjtë. ⁴Ata do të përgjigjen për transportimin e sendeve që janë veçanërisht të shenjta.

⁵Kur izraelitët bëhen gati për rrugë dhe heqin fushimin, më parë Aharoni dhe bijtë e tij duhet të hyjnë në Tendë, të heqin perden që ndan shenjtëroren dhe me të të mbulojnë arkën e besëlidhjes. ⁶Përveç kësaj, mbi të ata duhet të hedhin edhe një mbulesë tjetër prej lëkure delfini dhe një pëlhurë ngjyrë vjollcë. Pastaj ata duhet të futin shtagat mbajtëse në hallkat anësore të arkës.

⁷Edhe mbi tavolinën, ku vihen bukët e kushtuara, ata duhet të shtrijnë një pëlhurë ngjyrë vjollcë dhe mbi të t'i vënë kupat, tasat, gotat dhe kanat për blatimin e pijes; edhe bukët duhet t'i vendosin mbi të. ⁸Mbi to të hedhin një pëlhurë të kuqe të errët, pastaj një mbulesë prej lëkure delfini. Në fund të futen nëpër vende shtagat mbajtëse për ta transportuar tavolinën.

⁹Pastaj të marrin një pëlhurë ngjyrë vjollcë, me të të mbulojnë shandanin me kupat e tij, bashkë me pajisjet e tij; gërshërët për të prerë fitilat, kupat për pastrimin e kandilave dhe të gjitha enët përkatëse.

¹⁰Mbi to të hedhin një mbulesë prej lëkure delfini dhe t'i vendosin të gjitha mbi një skelet mbajtës.

¹¹Pastaj të hedhin një pëlhurë ngjyrë vjollcë mbi altarin e artë, mbi të të vendosin një mbulesë prej lëkure delfini dhe të fusin shtagat mbajtëse. ¹²Të gjitha mjetet që përdoren në shenjtërore të mbështillen me një pëlhurë ngjyrë vjollcë, të mbuloohen me një pëlhurë prej lëkure delfini dhe të vendosen në një skelet mbajtës.

¹³Të pastrojnë hirin nga altari për flijimet e përkushtimit dhe ta mbulojnë atë me një pëlhurë të kuqe të mbyllur. ¹⁴Mbi të të vendosin të gjitha mjetet që përdoren në altar: mangallin dhe pirunët për mishin, lopatat për largimin e hirit dhe kupat për mbledhjen e gjakut. Pastaj, mbi të të hedhin një mbulesë prej lëkure delfini dhe të fusin në vende shtagat mbajtëse. ¹⁵Vetëm kur Aharoni dhe bijtë e tij t'i kenë mbështjellë të gjitha sendet e shenjta, mund të hyjnë levitët e klanit të Kohatit dhe të marrin gjithçka për ta transportuar. Në qoftë se i prekin sendet e shenjta të pambështjella, ata duhet të vdesin.

¹⁶Elazari, biri i priftit Aharon, përgjigjet për Tendën e shenjtë dhe për gjithçka që përdoret në të, para së gjithash për vajin e kandilave, temjanin, blatimin drithor të përditshëm dhe vajin për shugurim.

¹⁷Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: ¹⁸⁻¹⁹«Meqë pasardhësit e Kohatit gjatë shërbimit të tyre kanë të bëjnë me sendet që janë veçanërisht të shenjta, ju duhet të kujdeseni që ata të mos dëmtohen dhe të mos vdesin. Ata nuk duhet të hyjnë në shenjtërore pa i thirrur, por Aharoni dhe bijtë e tij duhet t'i çojnë brenda dhe t'i tregojnë secilit se çfarë duhet të mbajë ai. ²⁰Në qoftë se ata hyjnë para kohe dhe i shohin vetëm për një çast sendet e shenjta pa mbulesë, ata duhet të vdesin.

Detyrat e grupit të Gershonit dhe të grupit të Merariut

²¹Zoti i tha Moisiut: ²²⁻²³«Regjistroni të gjithë pasardhësit e Gershonit prej fisit të Levit, që duhet të ngarkohen me detyrë në Tendën e shenjtë, d.m.th. burrat me moshë nga 30 deri në 50 vjeç, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve.

²⁴⁻²⁵Gjatë transportimit të Tendës ata përgjigjen për të gjitha pëlhurat, të dyja mbulesat, perden në hyrjen e Tendës, ²⁶copat që kufizojnë oborrin e parë, perden në hyrjen e oborrit, litarët dhe gjithçka që lidhet me detyrën e tyre.

²⁷⁻²⁸Për të gjitha këto përgjigjen pasardhësit e Gershonit. Aharoni dhe bijtë e tij do t'i tregojnë detyrat secilit prej tyre. Itamari, biri i priftit Aharon, do t'i mbikëqyrë.

²⁹⁻³⁰Regjistroni të gjithë pasardhësit e Merariut prej fisit të Levit, që duhet të kryejnë një punë lidhur me Tendën e shenjtë, d.m.th. burrat me një moshë nga 30 deri në 50 vjeç, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve.

³¹Në transportimin e Tendës ata përgjigjen për kolonat që formojnë muret e shenjtërores, për traversat, shtyllat dhe bazamentet e tyre, ³²shtyllat rreth oborrit dhe bazamentet e tyre, kunjat, litarët dhe gjithçka tjetër që lidhet me detyrën e tyre. Secilit prej tyre do t'i besohet një detyrë e veçantë.

³³Për të gjitha këto përgjigjen pasardhësit e Merariut. Ata do t'i mbikëqyrë Itamari, biri i priftit Aharon.»

Numri i levitëve të aftë për shërbim

³⁴⁻⁴⁹Moisiu, Aharoni dhe kryetarët e fiseve regjistruan të gjithë pasardhësit e Kohatit, Gershonit dhe Merariut, që do të kryenin detyrat e ngarkuara për Tendën e shenjtë, d.m.th. burrat nga 30 deri në 50 vjeç, të radhitur sipas klaneve dhe familjeve. Regjistrimi ishte si vijon:

Grupi	Burra nga 30 deri në 50 vjeç
Kohati	275
Gershoni	263
Merariu	320

Gjithsecilit iu besua detyra e tij, sipas urdhrin që i dha Zoti Moisiut.

Dëbimi i të papastërve

5 Zoti i tha Moisiut: ²«Jepu urdhër izraelitëve, që të dëbojnë nga fushimi secilin që vuan nga lebra a nga një rrjedhje, ose që ka prekur një të vdekur. ³Kjo vlen për burrat dhe për gratë. Ndryshe ata do ta ndotin fushimin ku unë, Zoti, banoj mes jush.» ⁴Izraelitët e zbatuan urdhrin dhe dëbuan nga fushimi të gjithë ata që ishin (ritualisht) të papastër.

Dëmshtëpërlimi me rastin e shkeljes së të drejtës së pronës

⁵⁻⁶Zoti i dha Moisiut këtë urdhër, për t'ua transmetuar izraelitëve:
«Në qoftë se ndokush ka vepruar keq kundër pronës së dikujt dhe kështu është bërë fajtor para Zotit, ⁷ai duhet ta pranojë fajin e tij dhe të dëmtuarit t'i paguajë dëmshtëpërlimin. Por ai duhet t'i shtojë vlerës së dëmit edhe një të pestën. ⁸Në qoftë se i dëmtuari nuk është më në jetë dhe nuk ka farefis të afërt, i cili mund ta marrë dëmshtëpërlimin në vend të tij, dëmshtëpërlimi i përket Zotit dhe i jepet priftit. Në këtë dëmshtëpërlim nuk përfshihet dashi i flijuar, me gjakun e të cilit prifti ka shlyer fajin para Zotit. ⁹⁻¹⁰Edhe dhuratat e veçanta, që izraelitët ia kushtojnë Zotit, u takojnë priftërinjve.»

Vendimi gjyqësor i Zotit me rastin e dyshimit për shkelje kurore

¹¹⁻¹⁵Zoti i dha Moisiut udhëzimet që vijnë, për t'ua transmetuar izraelitëve:

«Kur burrin e bren dyshimi se gruaja e tij ka bërë tradhti bashkëshortore dhe ka fjetur me një burrë tjetër, por nuk gjen dëshmitarë për këtë, ai duhet ta çojë vetë te prifti. Edhe në qoftë se burrin e bren dyshimi për gruan e tij, pa pasur asnjë arsye, ai duhet ta çojë vetë te prifti. Në këtë rast, si blatim, ai duhet të çojë një kilogram miell elbi. Por ai nuk duhet t'i shtojë miellit as vaj ulliri e as temjan, sepse ky është një blatim prej xhelozisë, që të dalë në dritë e vërteta.

¹⁶Prifti e afron gruan tek altari. ¹⁷Pastaj, merr një enë prej balte me ujë të shuguruar dhe në të hedh pak dhe prej truallit të Tendës së shenjtë. ¹⁸Ai i zgjidh flokët e gruas dhe ia vë në duar blatimin e xhelozisë. Ai e merr vetë enën me ujin, i cili sjell hidhërim dhe mallkim. ¹⁹Atëherë i thotë gruas: «Në qoftë se nuk ke fjetur me asnjë tjetër, përveç burrit tënd, atëherë ky ujë i hidhur, që sjell mallkim, nuk do të të bëjë asnjë dëm. ²⁰Por, në qoftë se e ke shkelur kurorën, ²¹⁻²²atëherë Zoti do të të bëjë një shembull të frikshëm për popullin tënd. Uji do të depërtojë në zorrët e tua, kështu që ty do të të ënjtet mitra, dhe organet e tua seksuale do të thahen.

Gruaja duhet të përgjigjet: «Amen, kështu le të bëhet!»

²³Prifti duhet ta shkruajë këtë mallkim në pergamenë dhe ta lajë shkrimin në ujin e hidhur. ²⁴⁻²⁶Pastaj, ai e merr blatimin e xhelozisë prej duarve të gruas dhe ia kalon simbolikisht Zotit. Më pas merr një grusht prej blatimit dhe e djeg në altar si shenjë që mbarë blatimi i takon Zotit. Ujin ia jep gruas për të pirë, që të mund të veprojë brenda saj. ²⁷Në qoftë se ajo, me të vërtetë, ka bërë tradhti bashkëshortore, uji do t'i shkaktojë vuajtje të padurueshme; mitra e saj do të ënjtet dhe organet e saj seksuale do të thahen. Kështu, ajo do të bëhet shembull frikësues për mbarë popullin. ²⁸Por, në qoftë se ajo është pa faj, uji nuk do t'i bëjë asnjë dëm dhe ajo do të mund të lindë fëmijë.

²⁹⁻³⁰Kështu duhet vepruar, në qoftë se burrin e bren dyshimi se gruaja e tij ka bërë tradhti bashkëshortore.

³¹Ai nuk do të ketë pasojë, kurse gruaja, në qoftë se është fajtorë, duhet t'i vuajë pasojat.»

Rregullat për njeriun që i shugurohet Zotit

6¹⁻²Zoti i dha Moisiut udhëzimet që vijnë, për t'ua transmetuar izraelitëve:

«Kur një burrë ose një grua bën be që t'i kushtohet Zotit për një kohë të caktuar, ³ai nuk duhet të pijë as verë e as birra. Ai nuk duhet të pijë asgjë që përgatitet prej rrushit dhe nuk duhet të hajë asnjë kokërr rrush të freskët ose të tharë. ⁴Ai nuk duhet të ushqehet me asgjë që vjen prej hardhisë. ⁵Sa kohë që beja e tij është e vlefshme, ai nuk duhet të presë as flokët e as mjekrën. Si shenjë që ai i është kushtuar Zotit, ai duhet t'i lërë flokët të rriten lirshëm. ⁶Gjatë tërë kësaj kohe ai nuk duhet t'i afrohet asnjë të vdekuri. ⁷Edhe në qoftë se vdes i ati ose e ëma, vëllai ose motra e tij, ai duhet të qëndrojë larg tyre, sepse i është kushtuar Perëndisë së tij. ⁸Gjatë tërë kohës së besës së tij, ai i takon vetëm Zotit. ⁹Por, në qoftë se dikush vdes papritur, kur ai është i pranishëm, atij i ndoten flokët e tij të shuguruara. Ai duhet të presë gjashtë ditë, derisa të bëhet përsëri i pastër, dhe ditën e shtatë duhet t'i presë flokët. ¹⁰Ditën tjetër, ai duhet të çojë te prifti, në hyrjen e Tendës së shenjtë, dy turtuj ose dy pëllumba. ¹¹Prifti e kushton njerin si flijim pajtimi, kurse tjetrin si flijim përkushtimi. Kështu, ai e shlyer fajin e njeriut para Zotit. Njëkohësisht, flokët që i rriten njeriut më pas do të shpallen të shuguruara. ¹²Përveç kësaj, njeriu duhet të kushtojë një qengi njëvjeçar si flijim dëmshtëpërlimi dhe pastaj t'i kushtohet Zotit rishtas, për një periudhë aq të gjatë sa edhe me rastin e parë. Koha para ndotjes së tij nuk i quhet.

Flijimi i të kushtuarit pas mbarimit të kohës së kushtimit

¹³Kur të ketë mbaruar afati i besës së tij, i kushtuari duhet të shkojë në hyrjen e Tendës së shenjtë ¹⁴dhe t'i kushtojë Zotit tri kafshë pa të meta: një dash njëvjeçar si flijim përkushtimi, një dele njëvjeçare si flijim pajtimi dhe një dash të rritur si flijim miqësie, ¹⁵si dhe blatimin drithor dhe blatimin e pijes që i përkasin ritit. Si blatim drithor plotësues, ai duhet të kushtojë edhe një shportë plot me bukë të pjekura, të gatuar me miell gruri pa tharm, prej miellit të përzier me vaj, si dhe kuleçë të lyer me vaj.

¹⁶Prifti duhet t'i sjellë të gjitha këto tek altari dhe të kushtojë me radhë flijimin e pajtimit dhe flijimin e përkushtimit. ¹⁷Pas kësaj, ai duhet t'i kushtojë Zotit dashin si flijim miqësie, si dhe bukët e pjekura, dhe pastaj blatimet e zakonshme drithore dhe të pijes. ¹⁸Në hyrjen e Tendës së shenjtë i kushtuari duhet t'i qethë flokët e tij të shuguruara dhe t'i hedhë në zjarrin e altarit, ku digjen pjesët me dhjamë të flijimit të miqësisë.

¹⁹Pastaj prifti vë në duart e të kushtuarit një pjesë të pjekur prej shpatullës së dashit bashkë me një bukë dhe një kulaç nga shporta. ²⁰Pas kësaj, ai i merr vetë në duar dhuratat e kushtuara për t'ia kaluar simbolikisht Zotit. Ato i janë kushtuar Zotit dhe u takojnë priftërinjve, ashtu si kraharori bashkë me kofshën, të cilat, sipas rregullit, i takojnë atij. Pastaj i kushtuari mund të pijë përsëri verë.

²¹Kushdo që i kushtohet Zotit për një kohë të caktuar, duhet t'ia kushtojë Atij këto flijime pas mbarimit të afatit, pa marrë parasysh se çfarë ka premtuar tjetër, përveç këtyre. Ai duhet ta plotësojë pa mungesa benë që bëri.»

Bekimi që duhet të bëjë prifti

²²Zoti i tha Moisiut: ²³«Kur Aharoni dhe bijtë e tij bekojnë bashkësinë, bekimi të formulohet në këtë mënyrë:

²⁴Zoti ju dhëntë begati dhe mbrojtje!

²⁵Zoti ju ndihmoftë dhe ju dhëntë dashurinë e tij!

²⁶Zoti ju pastë pranë dhe ju dhëntë lumturi dhe paqe!

²⁷Me këto fjalë ata duhet ta thërrasin emrin tim mbi izraelitët dhe t'ua rikujtojnë se ata më takojnë mua. Atëherë do ta bekoj popullin tim, Izraelin.»

Dhuratat e kushtuara me rastin e shugurimit të kryetarëve të fiseve

7Kur Tenda e shenjtë, me gjithçka që i përkiste asaj, ishte gati dhe Moisiu e kishte ngritur atë për herë të parë, ai e spërkati Tendën, altarin dhe mjetet e shenjta me vaj dhe kështu ia shuguroi Zotit mbarë shenjtëroren. ²⁻³Po atë ditë, kryetarët e fiseve, që përgjigjeshin për regjistrimin e popullit, i sollën Zotit kushtimet e tyre. Ishin gjashtë karroca të mbuluara, secila e tërhequr nga dy qe. Secila karrocë paraqiste dhuratën e përbashkët të dy kryetarëve, kurse çdo ka përfaqësonte dhuratën e një kryetari.

⁴Zoti i tha Moisiut: ⁵«Merri dhuratat e tyre! Karrocat do të caktohen për transportimin e Tendës së shenjtë. Ndaji ndërmjet levitëve, duke pasur parasysh detyrat e ndryshme të grupeve të veçanta.» ⁶Moisiu veproi sipas urdhrit të Zotit. ⁷Pasardhësve të Gershonit u dha dy karroca me katër qe, ⁸kurse pasardhësve të Merariut u dha katër karroca me tetë qe, për detyrat që ata duhej të kryenin nën udhëheqjen e priftit, Itamarit. ⁹Pasardhësve të Kohatit nuk u dha asnjë karrocë, sepse ata përgjigjeshin për sendet veçanërisht të shenjta, që duheshin mbajtur në supe.

¹⁰Përveç kësaj, kryetarët e fiseve kishin përgatitur edhe flitë për shugurimin e altarit. Kur ata donin t'i sillnin dhuratat e tyre tek altari, ¹¹Zoti i tha Moisiut: «Kryetarët e fiseve duhet t'i kushtojnë dhuratat e tyre për 12 ditë me radhë, secili në një ditë.» ¹²⁻⁸³Kështu, ata i paraqitën dhuratat e tyre në rendin që vijon:

ditën e 1-rë, Nahshoni, biri i Aminadavit, prej fisit të Judës,
ditën e 2-të, Netaneli, biri i Cuarit, prej fisit të Jisakarit,
ditën e 3-të, Eliavi, biri i Helonit, prej fisit të Zevulunit,
ditën e 4-t, Elicuri, biri i Shedeurit, prej fisit të Ruvenit,
ditën e 5-të, Shelumieli, biri i Curishadait, prej fisit të Shimonit,
ditën e 6-të Eljasafi, biri i Deuelit, prej fisit të Gadit,
ditën e 7-të, Elishama, biri i Amihudit, prej fisit të Efraimit,
ditën e 8-të, Gamlieli, biri i Pedacurit, prej fisit të Mënashaut,
ditën e 9-të, Avidani, biri i Gidonit, prej fisit të Benjaminit,
ditën e 10-të, Ahiezeri, biri i Amishadait, prej fisit të Danit,
ditën e 11-të, Pagieli, biri i Ohranit, prej fisit të Asherit,
ditën e 12-të, Ahira, biri i Enanit, prej fisit të Naftaliut.

Dhuratat që kushtoi secili prej tyre ishin të njëllajta, dhe konkretisht: një sahan argjendi prej 1,5 kg dhe një kupë të argjendit prej 0,75 kg, të peshuara sipas peshës së shenjtërores; të dyja enët prej argjendi përmbanin si blatim drithor miell gruri, të përzier me vaj ulliri; një kupë të vogël të artë, që peshonte 120 gr. dhe ishte mbushur me temjan; një dem, një dash dhe një qengj njëvjeçar si flijim përkushtimi, një cjaq si flijim pajtimi dhe dy qe, pesë desh, pesë cjep dhe pesë qengja njëvjeçarë si flijim miqësie.

⁸⁴⁻⁸⁸Si dhurata për shugurimin e altarit, kryetarët e 12 fiseve kushtuan gjithsej:

12 sahanë të argjendta dhe 12 kupa argjendi, me një peshë të përbashkët prej 27 kg;

12 kupa të arta, me një peshë të përbashkët prej 1,5 kg, të mbushura me temjan;

12 dema të rinj, 12 desh dhe 12 qengja njëvjeçarë si fljime përkushtimi, si dhe blatime drithore përkatëse;

12 cjep si fljime për shlyerjen e mëkatit;

24 qe dhe 60 desh, 60 cjep dhe 60 qengja njëvjeçarë si fljime miqësie.

⁸⁹Pastaj, kur Moisiu hyri në Tendën e shenjtë për të folur me Zotin, e dëgjoi zërin e Tij që vinte nga arka, ku ruhej dokumenti i besëlidhjes. Zëri vinte nga vendi midis të dy engjëjve rojtarë që janë në kapakun e arkës.

Udhëzimi për vendosjen e kandilave

8 Zoti i tha Moisiut: ²«Thuaji Aharonit t'i vendosë shtatë kupat mbi shandan në mënyrë të tillë, që fitili të priret përpara.»

³Aharoni veprimi sipas këtij udhëzimi. «Shandani ishte krejtësisht prej ari të kulluar dhe ishte derdhur i tëri në një pjesë të vetme, sipas modelit që Zoti i kishte treguar Moisiut në mal.

Shugurimi dhe emërimi i levitëve

⁵Zoti i tha Moisiut:

⁶⁻⁷«Veçoji levitët prej izraelitëve të tjerë. Ata duhet të jenë të pastër për të shërbyer në shenjtëroren time.

Prandaj spërkati ata me ujë pastrimit dhe kujdesu që t'i rruajnë të gjitha qimet në trup dhe t'i lajnë rrobat. ⁸Pastaj ata duhet të marrin një dem të ri për fljime përkushtimi dhe pak miell gruri si blatim drithor, të përzier me vaj ulliri. Ti vetë duhet të marrësh një dem tjetër të ri si fljime pajtimi. ⁹⁻¹⁰Pastaj ti duhet ta mbledhësh tërë bashkësinë e Izraelit dhe t'i vendosësh levitët para Tendës së shenjtë. Izraelitët duhet t'i vënë duart mbi levitët, ¹¹dhe Aharoni do të m'i shugurojë ata mua si fljime i izraelitëve; sepse ata duhet të bëjnë shërbim në shenjtëroren time. ¹²Levitët do t'i vënë duart mbi dy demat e rinj, dhe Aharoni do të ma sjellë njërin si fljime pajtimi, kurse tjetrin si fljime përkushtimi. Në këtë mënyrë çdo faj i levitëve kundrejt meje do të shlyhet. ¹³Pastaj vendosi levitët para Aharonit dhe bijve të tij, për të m'i kaluar simbolikisht. ¹⁴Në këtë mënyrë, ata do të veçohen nga izraelitët e tjerë dhe do të bëhen prona ime.

¹⁵Pastaj levitët mund të hynë në Tendën e shenjtë për të kryer shërbimin e tyre. ♦ ¹⁶Ata janë prona ime e veçantë. Unë i kërkoj ata në vend të bijve të parëlindur të të gjithë izraelitëve të tjerë. ¹⁷Në të vërtetë, çdo i parëlindur në Izrael, qoftë njeri, qoftë kafshë, më përket mua. Kjo e drejtë më takon mua, sepse unë i vrava të gjithë të parëlindurit egjiptianë. ¹⁸Tani, në vend të të parëlindurve të izraelitëve, kam pranuar levitët. ¹⁹I kam shpallur ata pronën time dhe ua kam dhënë Aharonit dhe bijve të tij. Ata duhet të kryejnë shërbimin në Tendën e shenjtë dhe kështu, t'i ruajnë izraelitët e tjerë prej fatkeqësisë ♦♦ që do t'u ndodhë në qoftë se ata i afrohen shumë afër shenjtërores.»

²⁰Moisiu, Aharoni dhe mbarë bashkësia e izraelitëve vepruan me levitët sipas urdhrat që Zoti i dha Moisiut.

²¹Pasi levitët lanë veten dhe rrobat e tyre, Aharoni ia kaloi Zotit në mënyrë simbolike dhe i kushtoi të dy fljimet për të shlyer të gjitha mëkatet e tyre. ²²Pastaj levitët hynë në Tendën e shenjtë dhe e morën përsipër shërbimin e tyre, nën udhëheqjen e Aharonit dhe bijve të tij. Gjithçka u krye sipas urdhrat që Zoti i dha Moisiut.

♦ d.m.th. në oborrin e jashtëm, sepse u ndalohej të hynte në vetë tendë (khz. 4,20).

♦♦ Duke fushuar rreth tendës së shenjtë ata do të pengonin që zemërimi i Zotit të mos bjerë në individët e joautorizuar.

Mosha e levitëve të caktuar për shërbim

²³Gjithashtu Zoti i tha Moisiut: ²⁴⁻²⁵«Levitët duhet ta marrin përsipër shërbimin e tyre në Tendën e shenjtë kur bëhen 25 vjeç dhe ta dorëzojnë kur mbushin 50 vjeç. ²⁶Kush është më i moshuar mund t'i ndihmojë ♦ levitët, por ai nuk duhet të ndërmarrë asnjë punë, për të cilën përgjigjet vetë. Sipas këtij rregulli, ti duhet t'i ndash levitët për shërbimin e tyre.»

♦ Ata do të ishin në dispozicion kurdo që kishte presion të veçantë pune.

Udhëzime plotësuese për festën e Pashkës

9 Në muajin e parë të vitit të dytë, që izraelitët kishin dalë nga Egjipti, Zoti i tha Moisiut në shkretëtirën e Sinait: ²⁻³«Në mbrëmjen e ditës së 14-të të këtij muaji izraelitët duhet të festojnë darkën e Pashkës.

Ata duhet t'u përmbahen të gjitha udhëzimeve që i përkasin kësaj feste.» ⁴Moisiu ua transmetoi këtë izraelitëve ⁵dhe ata e kremtuan festën e Pashkës ditën e 14-të në mbrëmje, në shkretëtirën e Sinait.

⁶Por disa njerëz ishin bërë të papastër, sepse kishin prekur një të vdekur. Prandaj ata nuk mund ta kremtonin darkën e Pashkës në ditën e caktuar. Ata u thanë Moisiut dhe Aharonit: ⁷«Ne jemi të papastër,

sepse kemi prekur një të vdekur. A duhet që, për hir të kësaj, ne të mbetemi prapa të tjerëve dhe të mos e hamë darkën e Pashkës si izraelitët e tjerë?»

⁸Moisiu iu përgjigj: «Pritni derisa Zoti të më thotë çfarë duhet të bëni.»

⁹⁻¹¹Zoti i dha Moisiut këtë porosi, për t'ua transmetuar izraelitëve: «Të gjithë ata që janë ndotur duke prekur një kufomë ose janë në udhëtim, e megjithatë dëshirojnë ta kremtojnë festën e Pashkës, mund ta kremtojnë atë një muaj më vonë, ditën e 14-të në mbrëmje. Ky rregull vlen për ju dhe për pasardhësit tuaj. Ju duhet ta hani qengjin e Pashkës me bukë të ndorme dhe me bimë të hidhura ¹²dhe të mos lini asgjë për mëngjesin tjetër. Ju nuk duhet as t'ia thyeni kockat kafshës. Të gjitha rregullat për festën e Pashkës duhen ndjekur me përpikëri. ¹³Por, në qoftë se ndokush nuk është i papastër e as në udhëtim, megjithatë nuk e kremton festën e Pashkës në kohën e caktuar, ai duhet përjashtuar nga gjiri i popullit. Ai nuk ia ka kushtuar flijimin Zotit në kohën e caktuar dhe duhet t'i mbajë vetë pasojat e mëkatit të tij. ¹⁴Në qoftë se një i huaj banon mes jush dhe dëshiron ta kremtojë festën e Pashkës bashkë me ju, ai do të lejohet, por me kusht që të ndjekë të gjitha rregullat. I njëjti ligj vlen për vendasit dhe për të huajt.»

Reja si shenjë e pranisë së Zotit

(Dal 40,34-38)

¹⁵⁻¹⁶Ditën kur u ngrit për herë të parë Tenda e shenjtë, vendi ku ruhej dokumenti i besëlidhjes, reja u ul mbi të dhe qëndroi atje. Natën ajo ndriçonte si zjarr.

¹⁷Sa herë që ngrihej reja, izraelitët hiqnin fushimin dhe niseshin. Në vendin ku ulej reja, atje ngrinin fushimin e ri. ¹⁸⁻¹⁹Ata niseshin dhe ndalonin pikërisht sipas urdhrit të Zotit. Kur reja qëndronte për shumë kohë mbi Tendë, izraelitët ndiqnin udhëzimet e Zotit dhe bënin një ndalim më të gjatë. ²⁰Kur reja qëndronte vetëm pak ditë, edhe ata niseshin më shpejt, çdoherë sipas urdhrit të Zotit. ²¹⁻²²Në qoftë se reja qëndronte vetëm një natë, ose një ditë të tërë, ose dy ditë, ose madje edhe një muaj, izraelitët gjithnjë e rregullonin ndalimin e tyre sipas resë. ²³Ata qëndronin ose niseshin, sipas urdhrit të Zotit. Kështu, ata ndiqnin udhëzimet që Zoti i kishte dhënë Moisiut.

Trumbetat e sinjalizmit

10Zoti i tha Moisiut: ²«Urdhëro që të bëhen dy trumbeta ♦ të farkëtuara prej argjendi. Me to duhet lajmëruar bashkësia të mblidhet ose duhet dhënë shenja për nisjen. ³Kur u bihet të dyja trumbetave, njëkohësisht me tinguj të zgjatur, duhet të mblidhet mbarë bashkësia tek ti, në hyrjen e Tendës së shenjtë. ⁴Kur i bihet vetëm një trumbete, kryetarët duhet të vijnë tek ti. ⁵Kur jepet një sinjal me tinguj të shkurtër, fiset duhet ta heqin fushimin dhe të nisen për rrugë – me sinjalin e parë në anën lindore të Tendës së shenjtë, ⁶me sinjalin e dytë ata që janë në anën jugore. Tingulli i shkurtër është sinjal i nisjes, ⁷kurse tingulli i zgjatur sinjal i mbledhjes. ⁸Trumbetave duhet t'u bien vetëm priftërinjtë, pasardhësit e Aharonit. Këto janë rregulla që duhet t'i zbatojnë të gjithë pasardhësit e tu, përgjithmonë. ⁹Më vonë, kur armiqtë t'i sulen vendit tuaj dhe kur ju të dilni për të luftuar kundër tyre, duhet të jepni një sinjal me tinguj të shkurtër trumbetash. Atëherë unë, Zoti, Perëndia juaj, do të ndërhyj dhe do t'ju shpëtoj nga armiqtë tuaj. ¹⁰Edhe në raste gëzimi, kur kremtoni festa ose fillimin e muajit dhe me këtë rast më kushtoni flijimet e përkushtimit ose përkushtimit e miqësisë, ju duhet t'u bini trumbetave. Atëherë do të ndërhyj, sepse unë jam Zoti, Perëndia juaj.»

♦ Këto trumbeta përdoren për ruajtjen e rendit dhe disiplinës: për përmbledhje, marshim, betej; dhe festa.

Nisja e izraelitëve nga mali i Sinait

¹¹Ditën e 20-të të muajit të dytë – ishte viti i dytë pas daljes së izraelitëve nga Egjipti – reja u ngrit nga Tenda e shenjtë, vendi ku ruhej dokumenti i besëlidhjes. ¹²Atëherë izraelitët hoqën fushimin dhe u larguan nga shkretëtira e Sinait. Reja i çoi në shkretëtirën e Paranit dhe atje u ul.

¹³Kjo ishte hera e parë që u krye heqja e fushimit sipas udhëzimeve që i kishte dhënë Zoti Moisiut.

¹⁴⁻¹⁶Në krye u nis reparti nën flamurin e fisit të Judës. Këtij reparti i përkitnin, përveç Judës, Jisakari dhe Zevuluni; kryetarët e këtyre tri fiseve ishin Nahshoni, Netaneli dhe Eliavi. ¹⁷Pas heqjes së Tendës së shenjtë, pas tyre shkuan levitët e grupeve të Gershonit dhe të Merariut, të cilët kishin për detyrë të mbanin pjesët përbërëse të Tendës. ¹⁸⁻²⁰Pastaj u nis reparti nën flamurin e fisit të Ruvenit, të cilit i përkitnin edhe Shimoni dhe Gadi; kryetarët e këtyre tri fiseve ishin Elicuri, Shelumieli dhe Ejasafi. ²¹Pas tyre vinin levitët e grupit të Kohatit, që ishin ngarkuar me mbajtjen e mjeteve të shenjta. Para se të hynin në fushimin e ri, duhej ngritur Tenda. ²²⁻²⁴Pas tyre u nis reparti nën flamurin e fisit të Efraimit, të cilit i takonin edhe Menasheu dhe Benjamini; kryetarët e këtyre tri fiseve ishin Elishama, Gamlieli dhe Avidani. ²⁵⁻²⁷Praparoja përbëhej nga reparti nën flamurin e fisit të Danit, të cilit i takonin edhe Asheri dhe Naftaliu; kryetarët e këtyre tri fiseve ishin Ahiezeri, Pagieli dhe Ahira.

²⁸Izraelitët e hiqnin fushimin gjithmonë sipas kësaj radhitjeje.

Vetë Zoti e udhëheq popullin e tij

²⁹Moisiu i tha Hovavit, birit të vjehrrit të tij midjanas, Reuelit: «Ne tani po nisemi për në tokën që do të na japë Zoti. Atëherë ne do t'ju japim edhe juve një pjesë në atë tokë të mirë, të cilën Zoti ia ka premtuar popullit të tij.» ³⁰Hovavi iu përgjigj: «Më shumë dëshiroj të kthehem në atdheun tim.» ³¹Por Moisiu iu lut: «Mos u largo prej nesh! Ne kemi nevojë për ty, sepse ti orientohesh më mirë në shkretëtirë dhe e di se ku mund të fushojmë. Ti duhet të na tregosh rrugën! ³²Në qoftë se vjen me ne, do të ndajmë me ju gjithçka që do të na japë Zoti.»

³³Izraelitët u nisën dhe u larguan nga mali i Zotit dhe bënë tri ditë udhë. Arka e besëlidhjes vinte në krye, për t'u caktuar çdo herë vendin e fushimit. ³⁴Gjatë ditës, kur udhëtonin ditës, reja e Zotit qëndronte mbi ta. ³⁵Sa herë që hiqej arka e besëlidhjes, Moisiu thoshte: «Ngrihu, o Zot, që armiqtë e tu të ikin prej teje dhe të shpartallohen në të gjitha drejtimet!» ³⁶Sa herë që arka vendosej, thoshte: «Kthehu, o Zot, dhe zër vend midis reparteve të Izraelit!»

Pakënaqësi mes popullit

1 Populli u ankua te Zoti për mungesat e shumta që kishte. Kur Zoti e dëgjoi këtë, u zemërua dhe dërgoi midis tyre një zjarr, që përparonte nga skaji i fushimit. ²Atëherë populli iu lut Moisiut për ndihmë. Moisiu iu lut Zotit për ta dhe zjarri u shua. ³Që atëherë atë vend e quajnë Tavera (Zjarr), sepse atje Zoti i vuri zjarrin fushimit.

⁴Më vonë, në gjirin e të huajve të ndryshëm, që ishin bashkuar me izraelitët kur ata u larguan nga Egjipti, plasi një lakmi e madhe për mish. Izraelitët u ndikuan nga kjo dhe filluan të ankoheshin: «Le të na jepet mish! ⁵Sa mirë ishte në Egjipt! Atje ne mund të hanim peshq dhe nuk duhej të paguanim. Kishim tranguj dhe pjepra, pras, qepë dhe hudhra. ⁶Por këtu ka përditë vetëm mana. Na kanë ardhur në majë të hundës!» ⁷Mana kishte trajtën e kokrrave të vogla dhe ngjyrë të verdhëmë, si rrëshirë. ⁸⁻⁹Ajo binte në fushim natën, bashkë me vesën. Njerëzit e mblidhnin, e thërrmonin në mokra ose e shtypnin në havane, pastaj e gatuanin në tenxhere ose bënë pite. Ato kishin të njëjtë shije si pitet e gatuara me miell gruri dhe vaj ulliri.

Moisiu merr disa ndihmës

¹⁰Moisiu i dëgjoi ankesat e popullit. Ata gjithkund qëndronin grupe-grupe para çadrave të tyre. Ai ishte i pikëlluar, sepse e dinte se kjo do të nxiste zemërimin e Zotit. ¹¹Ai i tha Zotit: «Përse vepron kështu me mua, shërbëtorin tënd? Çfarë kam bërë që më ke ngarkuar me një detyrë kaq pa fryt? Ky popull po më peshon si barrë dhe po më merr frymën. ¹²Në fund, nuk jam nëna e tij, që e ka lindur. Si mund të kërkosh prej meje që ta marr në prehër, siç mban dadoja një foshnjë, e që ta mbaj deri në vendin që u premtove të parëve të tij? ¹³Ata duan mish; ata po më çajnë kokën me klithmat e tyre. Ku mund të gjej mish për një popull të tillë? ¹⁴Unë nuk mund ta mbaj vetë këtë popull; barra është tepër e rëndë për mua. ¹⁵Në qoftë se nuk dëshiron të ma lehtësosh, të paktën ki mëshirë për mua dhe më vrit, që të mos vuaj më nga kjo torturë.»

¹⁶Zoti iu përgjigj Moisiut: «Mblidh 70 njerëz të respektuar prej rrethit të pleqve të Izraelit, të cilët janë shquar si mbikëqyrës, dhe silli para Tendës së shenjtë. Atje le të radhiten pranë teje. ¹⁷Unë do të zbres për të folur me ty dhe do të marr një pjesë prej shpirtit që ta kam dhënë dhe do t'ua jap atyre. Atëherë mund ta ndash me ta përgjegjësinë për popullin dhe nuk do të kesh nevojë ta mbash barrën vetëm. ¹⁸Por popullit duhet t'i thuash: «Përgatituni! Nesër do të takoheni me Zotin. Zoti ka dëgjuar se si jeni ankuar para tij dhe keni kërkuar mish. Ju do ta merrni mishin; Zoti do t'ju japë atë. ¹⁹Dhe jo vetëm për një ditë, pesë, dhjetë ose njëzet ditë, ²⁰por, për një muaj të tërë, derisa t'ju vijë në majë të hundës dhe të sëmureni prej tij. Ky do të jetë ndëshkimi, meqë keni mall për Egjiptin dhe kështu e keni përbuzur Zotin, i cili është i pranishëm mes jush.»

²¹Por Moisiu i tha Zotit: «Ky popull ka 60.000 burrash të aftë për shërbim ushtarak, e ti thua se do t'i japësh të hajë mish këtij populli për një muaj? ²²Ku mund të gjejmë aq shumë desh, cjep dhe bagëti të trashë për t'i ngopur? Edhe sikur të zinin të gjithë peshqit e detit, përsëri nuk do të mjaftonin!»

²³Zoti iu përgjigj: «A mendon se ka kufi për fuqinë time? Ti do ta shohësh menjëherë, nëse do të plotësohet premtimi im ose jo.»

Ndihmësit e Moisiut marrin një pjesë prej shpirtit të tij

²⁴Moisiu doli dhe e njoftoi popullin për atë që tha Zoti. Ai mblodhi 70 burra prej pleqësisë së Izraelit dhe i radhiti rreth Tendës. ²⁵Zoti zbriti në një re dhe i foli Moisiut. Ai mori një pjesë të shpirtit që ia kishte dhënë atij dhe ua dha 70 pleqve. Kur shpirti i Zotit zbriti tek ata, ata ranë përkohësisht në ekstazë si profetë.

²⁶Dy burra, që ishin gjithashtu në listën e të 70-ëve, Eldadi dhe Medadi, nuk kishin shkuar para Tendës së shenjtë, por kishin mbetur në fushim. Por edhe mbi ta ra shpirti i Zotit dhe i pushtoi ekstaza. ²⁷Një i ri vrapoi te Moisiu dhe i tregoi se ç'kishte ngjarë me Eldadin dhe Medadin.

²⁸Joshua, biri i Nunit, që ishte shërbëtor i Moisiut që kur ishte i ri, ndërhyri dhe i tha Moisiut: «Mos e lejo këtë!» ²⁹Por Moisiu iu përgjigj: «Ke frikë se do të humbas namin tim? Do të gëzohesha sikur të gjithë

izraelitët të ishin profetë. Sikur Zoti t'ia jepte mbarë popullit shpirtin e tij!»

Populli merr mishin

³⁰Moisiu dhe 70 pleqtë u kthyen në fushim. ³¹Ndërkaq, Zoti urdhëroi që të vinte një furtunë, e cila afroi nga deti turma të mëdha shkurtash. Furtuna i rrëzoi ato përtokë rreth e rrotull fushimit, për kilometra të tëra në çdo drejtim. Ato shtriheshin përtokë (turma-turma) në një shtresë afro një metër. ³²Kështu, tërë atë ditë, atë natë dhe të nesërmen, mbarë populli ishte i zënë me mbledhjen e shkurtave. Askush nuk mblodhi më pak se 1.000 kg. Ata i shtruan ato rreth fushimit për t'u tharë.

³³Por, sapo filluan ta hanin mishin, Zoti i goditi me një epidemi dhe shumë prej tyre vdiqën. ³⁴Këtë vend e quajtën Kivrot-Ta'ava (Varrezat e Lakmisë), sepse atje u varrosën njerëzit që kishin lakmuar pas mishit.

³⁵Nga Kivrot-Ta'ava populli u nis për në Hacerot dhe atje ngriti fushimin.

Mirjama dhe Aharoni ngrënë krye kundër Moisiut

12 Mirjama dhe Aharoni e qortuan Moisiun për gruan e tij kushanase. ²⁻³Izraelitëve u thanë: «Si mund ta pohojë Moisiu se vetëm ai e njeh vullnetin e Zotit? A nuk na foli Zoti edhe neve?»

Moisiu nuk bëri asgjë për t'u justifikuar, sepse ishte ndër njerezit më modestë që kanë jetuar mbi tokë. Por Zoti e dëgjoi çfarë thanë ata. ⁴Ai i dha urdhër Moisiut, Aharonit dhe Mirjamës: «Ju të tre shkoni te Tenda e shenjtë!»

Kur arritën atje, ⁵Zoti zbriti tek ata në shtëllungën e resë dhe u vendos para hyrjes së Tendës. Ai thirri Aharonin dhe Mirjamën dhe të dy u paraqitën. ⁶Pastaj u tha: «Pa dëgjoni! Kur ju dërgoj profetë, u zbulohem atyre me vegime dhe me ëndrra. ⁷Por me shërbëtorin tim, Moisiun, veproj ndryshe. Atij ia kam besuar mbarë shtëpinë time. ⁸Prandaj flas me të si njeriu që flet me shokun e tij, me fjalë të qarta dhe të padyshimta. Madje atij i lejohet edhe të më shohë. Si guxoni ta qortoni për ndonjë gjë?»

⁹Zoti u largua plot zemërim. ¹⁰Kur reja ishte zhdukur, Mirjama ishte goditur nga lebra dhe lëkura e saj ishte bërë e bardhë si borë. Aharoni e pa këtë ¹¹dhe i tha Moisiut: «Na fal, ne kemi vepruar pa dëshirë dhe jo drejt. Mos lejo ta paguajmë me kokë! ¹²Të lutem, bëj që Mirjama të mos duket si fëmijë që ka dalë i vdekur nga mitra e nënës dhe që e ka mishin pothuajse të prishur.»

¹³Moisiu iu lut Zotit: «Le të shërohet, o Zot!» ¹⁴Zoti iu përgjigj: «Ajo duhet përjashtuar nga fushimi për shtatë ditë, pastaj ajo mund të pranohet përsëri në bashkësi. Po t'i kishte pështyrë i ati në fytyrë, ajo do të detyrohej t'i vinte turp për shtatë ditë.»

¹⁵Kështu, Mirjama u përjashtua nga fushimi për shtatë ditë. Por populli nuk u nis, derisa Mirjama u pranua përsëri në fushim. ¹⁶Pastaj ata u larguan nga Haceroti dhe ngritën fushimin në shkretëtirën e Paranit.

Zbulimi i tokës së premtuar

(Br 1,19-33)

13 Zoti i tha Moisiut: ²«Dërgo zbulues për të zbuluar tokën e Kënaanit që do t'u jap izraelitëve. Për këtë merr udhëheqës prej secilit nga 12 fiset!» ³Moisiu veproi sipas urdhrit të Zotit. Ai zgjodhi 12 burra, kryetarë klanesh, dhe prej shkretëtirës së Paranit i dërgoi në tokën e Kënaanit. ⁴⁻¹⁵Ata ishin:

nga fisi i Ruvenit: Shamua, biri i Zakurit;

nga fisi i Shimonit: Shafati, biri i Horiut;

nga fisi i Judës: Kalevi, biri i Jefuneut;

nga fisi i Jisakarit: Jigali, biri i Josefit;

nga fisi i Efraimit: Hoshea, biri i Nunit;

nga fisi i Benjaminit: Paltiu, biri i Rafuit;

nga fisi i Zevulunit: Gadieli, biri i Sodiut;

nga fisi i Mënasheut: Gadiu, biri i Susiut;

nga fisi i Danit: Amieli, biri i Gemaliut;

nga fisi i Asherit: Seturi, biri i Mikaelit;

nga fisi i Naftaliut; Nahbiu, biri i Vofsiut;

nga fisi i Gadit: Geueli, biri i Mahiut.

¹⁶Këta 12 njerëz Moisiu i dërgoi për të zbuluar tokën e premtuar. Hosheas, birit të Nunit, i ngjiti emrin Joshua. ¹⁷Ai u tha: «Shkoni në fillim nëpër zonën e stepave dhe pastaj përshkoni malësinë, e cila kufizohet me të nga ana veriore. ¹⁸Zbuloni me saktësi tokën dhe popullsinë e saj! Merrni vesh sa banorë ka dhe sa të fortë janë. ¹⁹⁻²⁰Vëreni me kujdes nëse qytetet e tyre janë të fortifikuara ose jo. Shikoni nëse toka është pjellore dhe nëse është me pyje. Mos kini frikë dhe sillni me vete mostrat e prodhimeve të tokës.» Ishte pikërisht stina e rrushit të parë.

²¹Të 12 njerëzit u nisën dhe bënë zbulim në tokën e Kënaanit nga shkretëtira e Sinit deri në Rehov pranë qafës së Hamatit. ²²Në fillim ata përshkuan krahinën jugore dhe pastaj arritën në Hevron. Atje banonin klanet e Ahimanit, Sheshait dhe Talmait, pasardhësit e Anakut. (Qyteti i Hevronit u themelua shtatë vjet para themelimit të Coanit në Egjipt). ²³Kur arritën në luginën e rrushit, ata prenë një degë me një vile rrushi: ajo ishte aq e rëndë, saqë dy prej tyre duhej ta mbanin me një shtagë. Ata morën me vete edhe shegë e fiq. ²⁴Lugina u quajt Eshkol, nga dega me vilen e rrushit që izraelitët prenë atje.

♦ d.m.th. hyrje jugore në luginën Bekaa në Libanin jugor.

Raportimi i zbuluesve

²⁵Pas 40 ditësh, të 12 burrat kishin kryer zbulimin e tyre ²⁶dhe u kthyen te Moisiu, Aharoni dhe mbarë bashkësia e izraelitëve në Kadesh, në shkretëtirën e Paranit. Ata treguan për atë që kishin parë dhe paraqitën frutat që kishin sjellë me vete. ²⁷Ata i raportuan Moisiut kështu: «Ne e përshkuam kryq e tërthor tokën ku na dërgove dhe pamë gjithçka. Ajo është me të vërtetë një tokë e pasur dhe pjellore. Shikoji disa nga frutat! ²⁸Por njerëzit që banojnë atje janë të fortë dhe qytetet e tyre janë të mëdha dhe të fortifikuara mirë. Ne kemi parë edhe bijtë e Anakut! ²⁹Në krahinën jugore banojnë amalekasit, në malësi hitasit,

jevusasit dhe amorasit, kurse në luginën e Jordanit kënanasit!»

³⁰Kur izraelitët donin t'i suleshin Moisiut me qortime, Kalevi i qetësoi duke thirrur: «Ne jemi në gjendje ta pushtojmë këtë tokë! Ne jemi mjaft të fortë!» ³¹Por zbuluesit e tjerë thanë: «Nuk jemi në gjendje! Banorët e atij vendi janë më të fortë se ne!» ³²Ata u treguan izraelitëve gjëra të tmerrshme për vendin ku kishin qenë për zbulim. «Në atë tokë nuk mund të jetohej; ajo i përpin banorët e saj – thanë. – Të gjithë njerëzit që kemi parë janë viganë, ³³veçanërisht pasardhësit e Anakut! Ne e ndienim veten tonë të vegjël, si karkalecat. Edhe atyre ne ashtu iu dukeshim.»

Populli nuk i beson më Zotit

14 Mbarë bashkësia e izraelitëve thirri fort nga tmerri dhe populli qau tërë natën. ²Të gjithë së bashku ngritën krye kundër Moisiut dhe Aharonit dhe thirrën: «Më mirë të kishim vdekur në Egjipt ose rrugës në shkretëtirë! ³Përse Zoti dëshiron të na çojë në këtë tokë? Ne do të vritemi në luftë dhe gratë dhe fëmijët tanë do të bien në duart e armiqve. Do të ishte më mirë të kthehemi në Egjipt!» ⁴Disa filluan t'i thoshnin njëri-tjetrit: «Le të zgjedhim një udhëheqës të ri dhe le të kthehemi në Egjipt!»

⁵Atëherë Moisiu dhe Aharoni ranë përmbys para mbarë kishës së izraelitëve. ⁶Por Joshua dhe Kalevi, të cilët e kishin zbuluar tokën bashkë me të tjerët, i grisën rrobat ⁷dhe i thanë popullit: «Tokë, të cilën e kemi zbuluar, është një tokë shumë e mirë, ⁸e pasur dhe pjellore! Në qoftë se Zoti do të jetë dashamirës ndaj nesh, ai do të na çojë në këtë tokë dhe do të na e japë neve. ⁹Mos ngrini krye kundër tij! Ju nuk duhet të keni frikë nga banorët e atij vendi. Ne do t'i mundim ata me lehtësi. Perënditë e tyre i kanë braktisur, por Zoti ne na përkrah. Prandaj mos kini frikë nga ata!»

¹⁰Por turma donte t'i vriste me gurë. Atëherë u duk madhështia e Zotit para syve të të gjithë izraelitëve, mbi Tendën e shenjtë.

Moisiu i lutet Zotit për popullin

¹¹Zoti i tha Moisiut: «Sa kohë ky popull do të më vërë në lojë? Sa kohë nuk do të pranojë të më besojë? A nuk i kam dhënë mjaft dëshmi për fuqinë dhe përkujdesjen time? ¹²Do të bëj që të vdesin nga murtaja; do ta shfaros mbarë popullin. Me ty do të bëj një fillim të ri dhe prej pasardhësve të tu do të bëj një popull të ri, i cili do të jetë më i madh dhe më i fuqishëm se ata.»

¹³Por Moisiu iu përgjigj: «Çfarë do të thonë atëherë egjiptianët? Ata e kanë parë se si ti e ke nxjerrë këtë popull nga Egjipti dhe e ke sjellë deri këtu. ¹⁴E çfarë do të thonë banorët e këtij vendi? Ata kanë dëgjuar se si ti je në mes nesh, se ti takon me mua ballë për ballë, se reja jote qëndron mbi ne dhe se ti shkon përpara nesh, ditën në një shtëllungë resh dhe natën në një shtëllungë zjarri. ¹⁵Në qoftë se tani befasi do ta vrasësh këtë popull, atëherë popujt që kanë dëgjuar për ty dhe për veprat e tua, do të thonë: ¹⁶«Ai është tepër i dobët për ta çuar këtë popull në vendin që i ka premtuar. Prandaj e ka vrarë mizorisht në shkretëtirë.» ¹⁷O Zot, vër në veprim fuqinë tënde! Vepro siç ke pohuar për karakterin tënd: ¹⁸«Unë jam Zoti, kam durim, mirësia ime është pa kufi. Fal fajet, gabimet ose kryengritjet; por nuk lë asgjë të kalojë pa ndëshkim. Në qoftë se dikush drejtohet kundër meje, ndëshkoj edhe fëmijët e tij, madje edhe nipërit dhe stërnipërit.» ¹⁹Atëherë, meqë mirësia jote është aq e madhe, falja popullit tënd mëkatin e tij, sepse e ke falur deri këtu, që nga koha kur e ke nxjerrë nga Egjipti!»

²⁰Zoti iu përgjigj: «Unë do t'ua fal mëkatin, sepse ti më lutesh për këtë. ²¹Por, për jetën time, dhe përmbush të madhështia ime tërë tokën: ²²⁻²³Këta njerëz nuk do të hynë në vendin që u kam premtuar të parëve të tyre. Ata e kanë parë madhësinë time dhe mrekullitë që bëra në Egjipt dhe në shkretëtirë, e megjithatë dhjetë herë më kanë vënë në provë dhe kanë ngritur krye kundër meje. Asnjëri prej atyre që më kanë përbuzur, nuk do të hyjë në tokën e premtuar. ²⁴Vetëm shërbëtorin tim, Kalevin, do ta çoj në vendin që ai ka zbuluar; pasardhësit e tij do të banojnë atje. Sepse në të ishte një shpirt tjetër; ai qëndroi besnik dhe më besoi mua. ²⁵Tani në lugina banojnë amalekasit dhe kënanasit. Nesër ju duhet të ktheheni dhe të niseni përsëri, në shkretëtirë, në drejtim të Detit të Kuq.»

Ndëshkimi: dyzet vjet në shkretëtirë

²⁶Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: ²⁷«Sa kohë duhet ta duroj këtë popull kokëfortë që ngre krye kundër meje? I kam dëgjuar mirë se ç'thonë kundër meje. ²⁸Transmetojuni përgjigjen time! Thuajuni: «Unë, Zoti, betohem se do të bëj që të plotësohet gjithçka që ju keni kërkuar! ²⁹Në këtë shkretëtirë ju duhet të vdisni – të gjithë burrat e aftë për shërbim ushtarak nga 20 vjeç e lart. Ky është ndëshkimi që jua jap, sepse keni ngritur krye kundër meje. ³⁰Askush prej jush nuk do të hyjë në vendin që jua kam premtuar me be, me përjashtim të Kalevit dhe Joshuas. ³¹Por, fëmijët tuaj të vegjël, për të cilët ju keni thënë se ata do të bien në duart e armiqve – unë do t'i sjell në vendin që ju e keni përbuzur, pikërisht ata do ta shtien në dorë atë vend, ³²kurse ju do të vdisni në këtë shkretëtirë. ³³Por, edhe shtjët tuaj do të detyrohen të vuajnë për shkak të pabesisë suaj: edhe për 40 vjet ata do të detyrohen të enden bashkë me ju në këtë shkretëtirë, derisa të mos mbetet gjallë asnjëri prej brezit tuaj. ³⁴Për 40 ditë e keni zbuluar tokën; prandaj për 40 vjet ju duhet t'i shlyeni mëkatet, një vit për çdo ditë. Atëherë do ta shikoni se ç'pasoja ka ai që më kthen shpinën. ³⁵Nuk do ta marr papa fjalën time. Askush prej jush nuk do të dalë nga kjo shkretëtirë; të gjithë do të gjejnë

vdekjen në të. Mbarë ky popull i keq, që ka ngritur krye kundër meje, nuk do t'i shpëtojë ndëshkimit tim.»³⁶⁻³⁷

³⁶⁻³⁷Burrat, që Moisiu i kishte dërguar për të zbuluar vendin, Zoti i ndëshkoi aty për aty, kështu që ata ranë të vdekur. Pas kthimit të tyre, ata kishin përhapur lajme të rreme për vendin e zbuluar dhe kështu e kishin nxitur mbarë bashkësinë kundër Moisiut. ³⁸Vetëm Joshua dhe Kalevi i shpëtuan ndëshkimit.

Pendimi vjen tepër vonë

³⁹Kur Moisiu ia shpalli popullit vendimin e Zotit, ata filluan të vajtonin dhe të qanin. ⁴⁰Por, të nesërmen në mëngjes, burrat e Izraelit u bënë gati të shkonin në malësi. Ata i thanë Moisiut: «Tani jemi gati! Ne do ta dëgjojmë Zotin dhe do të hyjmë në atë vend. Dje nuk kemi vepruar drejt.»

⁴¹Por Moisiu iu përgjigj: «Përse doni të veproni kundër urdhrat të Zotit? Nuk do t'ju shkojë mbarë kjo që doni të bëni. ⁴²Unë po ju them që të mos shkoni në malësi, sepse Zoti nuk do të jetë me ju! Armiqtë do t'ju shpartallojnë. ⁴³Amalekasit dhe kënanasit janë të armatosur dhe ju presin; ju të gjithë do të vriteni. Ju i keni kthyer shpinën Zotit; të mos ju shkojë nëpër mendje se ai do t'ju përkrahë!»

⁴⁴Por atyre u kishte hipur në kokë të ngjiteshin në malësi. Moisiu nuk shkoj me ta dhe arka e besëlidhjes mbeti në fushim. ⁴⁵Amalekasit dhe kënanasit, që banonin në malësi, i sulmuan nga lart, i shpartalluan dhe i ndoqën deri në Hormë.

Udhëzimet për dhurata plotësuese të flive

15¹⁻²Zoti i dha Moisiut udhëzimet që vijnë për t'ia transmetuar popullit. Ata duhej t'i ndiqnin kur të hynin në vendin që donte t'u jepte ai:

³Në qoftë se doni ta gëzoni Zotin me një flijim dhe t'i kushtoni një dash ose një dhi si flijim për-kushtimi, ose t'i kushtoni një flijim miqësie – qoftë për plotësimin e një betimi, qoftë si flijim i lirë ose me rastin e festës, ⁴⁻⁵atëherë ju duhet t'i shtoni atij një blatim drithor ose blatim pijesh.

Kush i kushton Zotit një dash ose një dhi, duhet të japë si blatim drithor 1,5 kilogramë miell gruri, të përzier me një litër vaj ulliri dhe si blatim pijesh një litër verë. ⁶Kush i kushton Zotit një cjav, duhet të japë 2,5 kilogramë miell, të përzier me 1,5 litra vaj, ⁷dhe, si shtesë, 1,5 litra verë. Atëherë flijimi i tij do ta gëzojë Zotin. ⁸Kush i kushton Zotit një bagëti të trashë si flijim për-kushtimi ose si blatim miqësie, qoftë ky një flijim për plotësimin e një betimi ose për të festuar një gosti flijimi, ⁹ai duhet të kushtojë si blatim drithor 4 kilogramë miell, të përzier me 2,5 litra vaj, ¹⁰dhe si blatim pijesh 2,5 litra vaj. Atëherë flijimi i tij do t'i sjellë gëzim Zotit. ¹¹⁻¹²Kur ju kushtoni disa kafshë të njëlljoja, për secilën kafshë duhet shtuar sasia e duhur e blatimit drithor dhe e blatimit të pijes.

¹³⁻¹⁴Ky rregull vlen jo vetëm për ju izraelitët, por edhe për çdo të huaj që banon përkohësisht ose vazhdimisht midis jush dhe që do t'i kushtojë Zotit një flijim për ta gëzuar. ¹⁵⁻¹⁶Për ju dhe për të huajt që banojnë midis jush, për këtë çështje vlen përgjithmonë i njëjti rregull. Në sy të Zotit nuk ka dallim ndërmjet një të linduri izraelit dhe një të huaji që banon në Izrael.»

Buka e parë i takon Zotit

¹⁷⁻¹⁸Moisiu mori nga Zoti këtë udhëzim për kohën, kur izraelitët do të banonin në tokën që donte t'u jepte ai:

¹⁹Kur piqni bukë prej drithit që korrni në tokën tuaj, ju duhet t'i jepni Zotit një pjesë. ²⁰⁻²¹Buka e parë me drithin e korrjes së re i takon Zotit, gjithashtu, atij i përket edhe pjesa e parë e grurit të shirë. Ky rregull vlen përgjithmonë.»

Shlyerja për mëkatet e bëra pa dashur

²²⁻²³Kur ju ose pasardhësit tuaj shkelin, pa dashur, ndonjë urdhërim, të cilin jua ka shpallur Zoti nëpërmjet Moisiut, mëkati duhet shlyer me flijim.

²⁴Në qoftë se mbarë bashkësia është bërë fajtorë pa dashur, ajo duhet t'i kushtojë Zotit një dem të ri si flijim për-kushtimi, si flijim që e gëzon Zotin. Përveç këtij flijimi, do t'i shtohet edhe blatimi i caktuar drithor dhe blatimi i caktuar i pijes, si dhe një cjav si flijim pajtimi. ²⁵⁻²⁶Me këto flijime prifti rregullon gjithçka përsëri dhe unë do t'ia fal kishës mëkatin e saj, sepse shkelja është bërë pa dashur dhe sepse mua m'u sollën këto flijime. Edhe të huajt që banon mes jush do t'i falet faji, në qoftë se ai është bërë fajtor ndaj një tjetri.

²⁷Në qoftë se ndokush bëhet fajtor pa dashur, ai duhet t'i kushtojë Zotit një cjav njëvjeçar për shlyerjen e mëkateve. ²⁸Me këtë flijim prifti bën shlyerjen e mëkatis dhe Zoti do t'ia falë fajtorit mëkatin e tij. ²⁹Ky rregull vlen edhe për të huajt që banojnë mes jush.

³⁰Por kush shkel një urdhërim të Zotit me vetëdije dhe me vullnet të plotë, e fyen Zotin dhe duhet përjashtuar nga populli, pa marrë parasysh nëse është izraelit ose i huaj. ³¹Ai nuk e ka përfillur fjalën e Zotit dhe ka shkelur urdhërimin e tij. Një sjellje e tillë nuk mund të shlyhet me flijim.»

Një rast i përdhosjes së shabatit

³²Kur izraelitët ishin ende në shkretëtirë, një njeri u kap duke mbledhur dru ditën e shtunë. ³³Atë e sollën te Moisiu dhe Aharoni dhe e vunë para mbarë kishës. ³⁴Meqë për një rast të tillë ende nuk ekzistonte një vendim gjyqësor i Zotit, e futën në burgun paraprak.

³⁵Por Zoti i tha Moisiut: «Njeriu duhet ta paguajë me kokë. Mbarë bashkësia duhet ta vrasë me gurë jashtë fushimit.» ³⁶Pastaj, të gjithë burrat e nxorën njeriun jashtë fushimit dhe e vranë me gurë.

Një shenjë përkujtuuese në veshje

³⁷Zoti i tha Moisiut: ³⁸«Izraelitët dhe të gjithë pasardhësit e tyre duhet të vënë tufa fijesh në të katër kindat e pëlhurës që ata e mbajnë si rrobë të sipërme. Në çdo tufë fijesh duhet të ngjitet një kordele vjollcë. ³⁹⁻⁴⁰Sa herë që t'i shihni tufat e fijeve, ato duhet t'ju kujtojnë për urdhërimet e mia. Ato duhet t'ju paralajmërojnë që të jetoni sipas udhëzimeve të mia, që të mos kaloni në mosbindje për shkak të mendimeve të këqija dhe të syve lakmues. Atëherë ju do të jeni një popull i shenjtë, një popull i cili i takon Perëndisë së tij në tërësi. ⁴¹Unë, Zoti, jam Perëndia juaj. Unë ju kam nxjerrë nga Egjipti, sepse doja të bëhesha Perëndia juaj. Dhe unë Zoti, jam Perëndia juaj!»

Përkrahësit e Korahut ngrënë krye kundër Moisiut

16¹⁻²Korahu, biri i Jicharit, një levit prej pasardhësve të Kohatit, ishte aq i pafytyrë, sa ngriti krye kundër Moisiut. ♦ Atë e përkrahën disa burra prej fisit të Ruvenit: Datani dhe Avirami, të bijtë e Eliavit, dhe Oni, biri i Pelecit. Atë e përkrahën edhe 250 izraelitë të respektuar, burra që ishin ngarkuar me detyra të veçanta. ³Ata shkuan, të gjithë së bashku, te Moisiu dhe Aharoni dhe i qortuan: «Ju po e teproni! Të gjithë izraelitët i takojnë Zotit në mënyrë të barabartë, dhe ai është mes nesh. Përse e mbani veten mbi bashkësinë e Zotit?»

⁴Kur e dëgjoi këtë, Moisiu ra përmbys dhe iu lut Zotit. ⁵Pastaj i tha Korahut dhe përkrahësve të tij: «Nesër Zoti do të tregojë se kush i takon atij. Ai do të lejojë që t'i afrohen vetëm ata që ai i ka zgjedhur vetë.

⁶Merrni temjanica, ⁷vini në to prush dhe mbi të temjan dhe ejani nesër bashkë me to para Tendës së shenjtë. Atje do të tregohet se kë ka zgjedhur Zoti dhe cilin miraton. Ju, levitë, jeni ata që po e teproni!»

⁸Pastaj Moisiu u tha Korahut dhe përkrahësve të tij: «Pa dëgjoni, ju levitë! ⁹Perëndia e Izraelit ju ka veçuar, që të vini në praninë e tij dhe në shenjtëroren e tij e të bëni shërbim për mbarë bashkësinë. A nuk ju mjafton kjo? ¹⁰Ty, o Korah, dhe levitëve të tjerë Zoti jua ka dhënë këtë nder, e ju tani doni të ushtroni detyrën e priftërinjve? ¹¹Kryengritja juaj në të vërtetë nuk i drejtohet Aharonit, por Zotit!»

¹²Moisiu urdhëroi të thërritnin Datanin dhe Aviramin, por ata i dërguan lajmin: «Nuk do të vijmë! ¹³Mjafton që na largove nga Egjipti, nga ajo tokë e pasur dhe pjellore, që të vdesim në shkretëtirë! E tani ti do të na imponosh diktaturën tënde? ¹⁴A na ke sjellë në një vend të pasur dhe pjellore? A na ke dhënë për pronë ara dhe hardhi? Mos dëshiron të na mashtrosh edhe ne? Ne nuk do të vijmë!» ¹⁵Atëherë Moisiu, shumë i zemëruar, i tha Zotit: «Mos prano më prej tyre asnjë flijim! Kurrë nuk e kam shpërdoruar pozitën time; kurrë nuk kam kërkuar as edhe një gomar.»

♦ Reagimi i njerëzve të dëshpëruar pas katastrofës së Kadeshit.

Ndëshkimi i Korahut dhe i përkrahësve të tij

¹⁶Moisiu i tha Korahut: «Nesër do të paraqiteni para Zotit, ju dhe të gjithë përkrahësit tuaj; atje do të jetë i pranishëm edhe Aharoni: ¹⁷Secili do të marrë temjanicën e tij me temjan, ti, Aharoni dhe 250 burra dhe pastaj do të vini te shenjtërorja e Zotit.» ¹⁸Të gjithë, edhe Moisiu e Aharoni, vunë prush dhe temjan në temjanicat e tyre dhe iu afruan hyrjes së Tendës së shenjtë. ¹⁹Korahu kishte bërë për vete mbarë bashkësinë dhe ajo, me Korahun në krye, u doli përpara Moisiut dhe Aharonit, të cilët qëndronin në hyrjen e Tendës së shenjtë. Atëherë madhështia e Zotit u shfaq para syve të të gjithëve, ²⁰dhe Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: ²¹«Largohuni nga këta njerëz! Unë do t'i vras të gjithë aty për aty!» ²²Atëherë të dy ranë përmbys dhe iu lutën Zotit: «E gjithë jeta vjen prej teje, o Zot, ti i ke krijuar të gjitha. A do ta ndëshkosh mbarë bashkësinë, sepse një njeri i vetëm ka mëkatuar kundër teje?»

Toka i përpin rebelët

²³Zoti i tha Moisiut: ²⁴«Jepi urdhër mbarë kishës që të qëndrojnë larg çadrave të Korahut, Datanit dhe Aviramit.» ²⁵Moisiu shkoi me pleqtë e Izraelit te Datani dhe Avirami. ²⁶Ai u tha izraelitëve: «Largohuni nga çadrat e këtyre njerëzve që ngritën krye kundër Zotit. Mos prekni asgjë që u përket atyre, ndryshe do t'ju gjejë ndëshkimi që do t'i shkatërrojë ata për mosbindjen e tyre.» ²⁷Të gjithë u larguan nga vendi ku banonin Korahu, Datani dhe Avirami.

Datani dhe Avirami kishin dalë nga çadrat e tyre dhe qëndronin me gratë, fëmijët dhe nipërit e tyre para hyrjes së çadrave. ²⁸Moisiu u tha izraelitëve:

«Nga kjo që do të ndodhë tani, ju do ta kuptoni nëse më ka dërguar Zoti ose nëse veproj sipas kokës sime.

²⁹Në qoftë se këta burra vdesin me vdekje natyrore, atëherë Zoti nuk më ka dërguar. ³⁰Por në qoftë se Zoti bën diçka të jashtëzakonshme, në qoftë se toka hapet dhe i përpin ata, bashkë me pronën e tyre, që ata të

zbresin të gjallë në botën e të vdekurve, atëherë ju do ta dini se ata kanë ngritur krye kundër Zotit.»

³¹Sapo Moisiu i mbaroi fjalët e tij, toka nën Datanin dhe Aviramin u ça ³²dhe i përpiu me të gjithë pasurinë e tyre; me ta përpiu edhe të afërmit e tyre, si dhe të gjithë përkrahësit e Korahut, bashkë me pronën e tyre. ³³Kështu, të gjithë ranë të gjallë në botën e të vdekurve dhe toka u mbyll përsëri mbi ta. Ata u zhdukën prej kishës pa lënë gjurmë. ³⁴Kur izraelitët e tjerë i dëgjuan thirrjet e tyre prej tmerrit, ata u larguan me vrap duke thirrur: «Të ikim! Ndryshe toka do të na përpijë edhe ne.»

³⁵Të 250 njerëzit, që kishin sjellë temjan te shenjtërorja, i përpiu një zjarr, i cili doli nga Zoti.

Temjanicat e përkrahësve të Korahut

17 Pastaj Zoti i tha Moisiut: ²⁻³«Urdhëro që Elazari, biri i priftit, Aharonit, t'i nxjerrë temjanicat nga hiri dhe ta shpërndajë prushin gjithkund. Temjanicat i takojnë Zotit, sepse ato u sollën tek altari i tij. Burrat që i sollën e kanë paguar mëkatën me kokë. Temjanicat duhet të shkrihen dhe me atë metal të bëhen pllakat, me të cilat do të vishet altari i madh; ky do të vlejë si paralajmërim për të gjithë izraelitët.»

⁴Prifti Elazar i mori temjanicat prej bakri dhe prej tyre derdhi pllakat për altarin, ⁵sipas urdhrës që Zoti i dha Moisiut. Ato do t'i kujtojnë izraelitët që, përveç pasardhësve të Aharonit, askujt nuk i lejohet t'i afrohet altarit me temjan. Ndryshe, atij do t'i ndodhë si Korahut dhe përkrahësve të tij.

Moisiu dhe Aharoni shpëtojnë popullin kryengritës

⁶Të nesërmen në mëngjes, u mbledh mbarë bashkësia dhe e qortuan Moisiun duke i thënë: «Ti e ke vrarë popullin e Zotit!» ⁷Por, kur shikuan drejt Tendës së shenjtë, ata panë se mbi të qëndonte një re; ishte shfaqur madhështia e Zotit.

⁸Moisiu dhe Aharoni shkuan te Tenda ⁹dhe Zoti i tha Moisiut: ¹⁰«Largohuni shpejt nga kjo bashkësi! Unë do ta shkatërroj menjëherë.»

Të dy ranë përmbys dhe iu lutën Zotit: ¹¹Pastaj Moisiu i tha Aharonit: «Merre shpejt këtë temjanicë, fut në të prush nga altari dhe mbi të hidh temjan. Shko me të para kishës dhe bëj shlyerjen e mëkatit të tyre. Zoti u zemërua; filloi tashmë dënimin e tij.»

¹²Aharoni vrapoi me temjanicë mes popullit të mbledhur. Kur pa se njerëzit ranë turma-turma të vdekur, hodhi temjan mbi prush për ta shlyer mëkatën e tyre ndaj Zotit. ¹³Pastaj fatkeqësia nuk vazhdoi të përhapej përreth; vendi ku qëndroi ai, shënonte kufirin midis të vdekurve dhe të gjallëve. ¹⁴U vranë 14.700 izraelitë, pa numëruar përkrahësit e Korahut, të cilët ishin vrarë ditën e mëparshme.

¹⁵Aharoni u kthye te Moisiu në hyrjen e Tendës së shenjtë. Më në fund, fatkeqësia ishte larguar.

Zoti vërteton priftërinë e Aharonit dhe të pasardhësve të tij

¹⁶Zoti i tha Moisiut: ¹⁷⁻¹⁸«Urdhëro që kryetarët e fiseve të të japin 12 shkopin, nga një për çdo fis, dhe mbi çdo shkop shkruaj emrin e fisit përkatës. Mbi shkopin e fisit të Levit shkruaj emrin e Aharonit. ♦

¹⁹Vendosi 12 shkopinjtë në Tendë, para arkës së besëlidhjes, atje ku takohem me ju. ²⁰Pastaj, shkopi i atij që kam zgjedhur do të nxjerrë gjethe. Kështu, do të siguroj që izraelitët të mos ngrenë më krye kundër jush.»

²¹Moisiu ua dha këtë urdhër izraelitëve. Çdo kryetar fisi i dha një shkop për fisin e tij. Duke numëruar edhe shkopin e Aharonit, ishin gjithsej 12. ²²Moisiu i vendosi shkopinjtë në Tendën e shenjtë, para arkës së besëlidhjes. ²³Të nesërmen, kur ai hyri përsëri në Tendë, vuri re se shkopi i Aharonit, i cili përfaqësonte fisin e Levit, kishte nxjerrë jo vetëm gjethe dhe lule, por edhe kokrra bajamesh.

²⁴Moisiu i mori shkopinjtë dhe ua tregoi izraelitëve. Ata panë se çfarë kishte ndodhur dhe çdo kryetar fisi e rimori shkopin e tij. ²⁵Por Zoti e urdhëroi Moisiun: «Ktheje shkopin e Aharonit në shenjtërore dhe ruaje para arkës së besëlidhjes. Ky do të jetë një paralajmërim për secilin që nuk u përmbahet urdhërimeve të mia. Izraelitët nuk duhet të më kundërvihen më, sepse nuk dua që të vdesin të gjithë.» ²⁶Moisiu veproi sipas urdhrës të Zotit.

♦ Këto tri rrëfenja shërbëjnë për të theksuar gjendjen unike të Aharonit. Vetëm ai mund t'i afrohet Zotit dhe vetëm ai mund të bëjë shlyerje për mëkatët e Izraelit. Izraeli duhet ta pranojë vendin e tij unike në skemën e shpëtimit duke jo uzurpuar të drejtat e tij dhe duke mbështetur financiarisht shërbimin e tij.

Përgjegjësia e priftërinjve dhe levitëve

²⁷Izraelitët i thanë Moisiut: «Kështu, ne do të vdesim të gjithë dhe pas njëfarë kohe asnjë prej nesh nuk do të mbetet gjallë. ²⁸Kushdo që i afrohet Tendës së Zotit, do të vdesë. A nuk ka shpëtim për ne?»

18 Atëherë Zoti i tha Aharonit: «Ti, bijtë e tu dhe të gjithë levitët, duhet të përgjigjeni për pasojat, ♦ nëse gabohet në shërbimin e shenjtërores; për çdo gabim në shërbimin priftëror ndëshkimi do të bjerë vetëm mbi ty dhe bijtë e tu. ²⁻⁴Njerëzit e tjerë prej fisit të Levit mund t'ju shoqërojnë ty dhe bijtë e tu në Tendën e shenjtë, në vendin ku ruhet dokumenti i besëlidhjes. Ata mund t'ju ndihmojnë gjatë kohës që ju kryeni shërbimin priftëror atje. Ata duhet të bëjnë të gjitha punët që janë të lidhura me Tendën, por nuk duhet të prekin asnjëherë as altarin e as mjetet e shenjtja, ndryshe, bashkë me ta, do të vdisni edhe ju. Askush nuk duhet t'ju ndihmojë përveç levitëve. ⁵⁻⁶Unë i kam caktuar ata të bëjnë të gjitha punët në Tendën e shenjtë. Ata janë prona ime dhe unë po jua vë juve në dispozicion. Por shërbimi që lidhet me shenjtëroren dhe me altarin është puna juaj. Kështu kam urdhëruar unë, që zemërimi im të mos bjerë përsëri mbi izraelitët. ⁷Ti dhe pasardhësit e tu duhet ta ushtroni shërbimin priftëror që lidhet me altarin dhe me shenjtëroren e brendshme. Juve jua kam ngarkuar priftërinë. Në qoftë se dikush tjetër i afrohet altarit dhe shenjtërores së brendshme më shumë se ç'duhet, ai do të ndëshkohet me vdekje.»

♦ d.m.th. varej nga ata që të kushtojnë flijimet e pajtimit për këtë. Priftërinjte përgjigjen për rendin në tendën e shenjtë, kurse levitët përgjigjen për ruajtjen e afrimit të tendës së shenjtë.

Pjesa e priftërinjve në dhuratat e flijuara

⁸Zoti i tha Aharonit gjithashtu: «Për shërbimin që më bëni, ju do të merrni një pjesë nga dhuratat e flijuara që m'i kushtojnë izraelitët. Kjo vlen përgjithmonë. ⁹Prej dhuratave të kushtuara, që janë veçanërisht të shenjta, juve ju përkasin të gjitha blatimet drithore, flijimet e pajtimit dhe flijimet e dëmshpërblimit, të cilat izraelitët m'i kushtojnë mua – natyrisht, pa pjesën që digjet në altar. Ato janë diçka veçanërisht e shenjtë, ¹⁰prandaj mund t'i hanë vetëm anëtarët meshkuj të familjeve priftërore dhe vetëm në vendin e shuguruar për këtë. Kini kujdes të mos i përdhosni!

¹¹⁻¹³Dhuratat e tjera, të cilat izraelitët m'i kushtojnë mua, po t'i jap ty dhe pasardhësve të tu për të gjithë anëtarët e familjes. Kështu, ju takojnë të gjitha kontributet e vajit, verës dhe grurit, të cilat izraelitët m'i sjellin prej frutave të para të të korrave. Çdo njeri në familjen tuaj, i cili është i pastër, mund t'i hajë. Edhe këto rregullime vlejnë përgjithmonë.

¹⁴Përveç kësaj, gjithçka që më shugurohet mua, ju takon juve, ¹⁵edhe të gjithë të parëlindurit, qofshin njerëz, ose kafshë, të cilët izraelitët m'i sjellin mua. Por ju duhet të pranoni, në vend të të parëlindurve, një shumë parash që u përgjigjet atyre. E njëjta gjë vlen edhe për të parëlindurit e kafshëve që nuk lejohen për t'u flijuar. ¹⁶Për fëmijët e parëlindur, kur ata janë mbi një muajsh, duhen dhënë pesë monedha argjendi, ♦ të peshuara sipas peshës së shenjtërore. ¹⁷Për kafshët e parëlindura, bagëtinë e trashë, deshtë dhe cjeptë, ju nuk duhet të pranoni fare të holla, sepse ato më janë caktuar si fljime. Me gjakun e tyre ju duhet të spërkatni altarin, ku duhet të digjen pjesët me dhjamë. Një fljim i tillë më gëzon. ¹⁸Mbarë mishi ju takon juve, gjithashtu, kraharori dhe kofsha e djathtë e flisë.

¹⁹Të gjitha këto dhurata, që izraelitët m'i sjellin mua, do të t'i jap ty dhe pasardhësve të tu; lejohet t'i hanë të gjithë pjesëtarët e familjes sate. Ky nder vlen përgjithmonë. Për mua, këto rregulla janë aq të pakthyeshme, sa edhe besëlidhja që vulozet me kripë gjatë gostisë.»

♦ paga për një gjysmë vit.

Kërkesa e priftërinjve për të dhjetat

²⁰Gjithashtu, Zoti i tha Aharonit: «Kur izraelitët të arrijnë në vendin e tyre, juve nuk do t'ju jepet asnjë pjesë e tokës. Unë vetë jam pjesa juaj; prej meje merrni gjithçka që ju duhet. ²¹Si shpërblim për punët tuaja që lidhen me Tendën e shenjtë, caktoj për anëtarët e fisit të Levit një të dhjetën e të korrave në Izrael. ²²⁻²⁴Në të ardhmen, vetëm ata mund të vijnë në shenjtërore për të kryer shërbimin e tyre. Vetëm ata do të përgjigjen për këtë. Kjo është detyra e tyre përgjithmonë. Përkundrazi, në qoftë se ndokush prej izraelitëve të tjerë i afrohet Tendës së shenjtë më shumë se ç'duhet, ai bëhet fajtor dhe duhet të vdesë. Në vend të pronës, levitëve do t'u jap pjesën në të korrat që izraelitët m'i dorëzojnë mua. Prandaj caktoj që ata të mos kenë pronë (tokësore) në Izrael.»

²⁵⁻²⁶Nëpërmjet Moisiut, Zoti u tha levitëve edhe këtë: «Në vend të pjesës suaj në pronë tokësore, ju kam caktuar një të dhjetën e asaj që korrin izraelitët. Prej kësaj pjesë ju duhet të hiqni, me radhë, një të dhjetën për të ma dhënë mua. ²⁷Kështu, ju do të më jepni të dhjetën, siç më jep çdo izraelit pjesën e tij të grurit dhe të verës. ²⁸Ndryshimi është se ju e jepni të dhjetën tuaj prej të dhjetave që izraelitët jua japin juve. Këtë pjesë ju do t'ia jepni Aharonit dhe pasardhësve të tij, priftërinjve. ²⁹Prej gjithçkaje që merrni, ju duhet të zgjidhni pjesën më të mirë dhe të ma dorëzoni mua. ³⁰Kur ta bëni këtë, ju mund ta përdorni pjesën tjetër për veten tuaj, si bujku me pjesën që i mbetet prej grurit dhe verës. ³¹Ju mund ta hani me familjen tuaj, kudo që të dëshironi; sepse ky është shpërblimi për punën tuaj që lidhet me Tendën e shenjtë. ³²Ju nuk do t'i përdhosni dhuratat e shenjta të izraelitëve, me kusht që të më dorëzoni mua pjesën më të mirë të të dhjetave të tyre. Por, në qoftë se nuk e përfillni këtë porosi, ju bëheni fajtorë dhe duhet të vdisni.»

Përgatitja e ujit për pastrimin

19 Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: ²«Urdhri që do t'ju jap tani, duhet të zbatohet edhe në të ardhmen. Urdhëroni që izraelitët t'ju sjellin një mëshqerrë të kuqe ♦ pa të meta, e cila ende nuk është përdorur për punë. ³Jepjani priftit, Elazarit. Le të qitet jashtë fushimit dhe të theret në praninë e tij. ⁴Ai duhet të marrë pak nga gjaku i saj dhe, me gisht, të spërkatë shtatë herë në drejtim të Tendës së shenjtë. ⁵Pastaj e gjitha lopa do të digjet ♦♦ para syve të tij, jo vetëm pjesët me dhjamë, por edhe mishi, gjaku, lëkura dhe zorrët, bashkë me përmbajtjen e tyre. ⁶Prihti do të hedhë në zjarr dru cedri, një degë hisopi dhe pak lesh të ngjyrosur në të kuqe. ⁷Pastaj prihti do të lahet vetë dhe do të lajë edhe rrobat e veta me ujë. Vetëm atëherë mund të hyjë në fushim, por mbetet i papastër deri në mbrëmje.

⁸Edhe njeriu që ka djegur lopën, duhet të lahet vetë dhe t'i lajë rrobat e tij me ujë. Megjithatë, edhe ai mbetet i papastër deri në mbrëmje. ⁹Dikush, që është i pastër, do ta mbledhë hirin e lopës dhe do ta çojë jashtë fushimit, në një vend të pastër. Hiri duhet ruajtur, që të përdoret për përgatitjen e ujit, i cili do të

shërbejë për pastrimin e izraelitëve, për largimin e papastërtisë, sepse djegia e lopës ka efektin e flijimit të pajtimit. ¹⁰Njeriu, i cili e ka mbledhur hirin, duhet t'i lajë rrobat dhe mbetet i papastër deri në mbrëmje.»

♦ Ngjyra kuq përfaqëson gjak. Kushtimi i flijimit ishte procedurë e vështirë dhe e shtrenjtë – në këtë kapitull jepet një zgjidhje alternative: gatim uji që përmban të gjitha elementet përbërëse të flijimit për mëkat. Mjete të tjera pastrimi përdoren në këtë rit: manxuranë, dru kedri dhe kordelë e kuqe. Kur u përgatit hiri, ky u mblodh dhe u ruajt jashtë fushimit gati për t'i përzirë me ujë sipas kërkesës. Kështu përdorej si flijim i menjëhershëm për mëkat për ta pastruar njeriun nga ndotja e shkaktuar nga kontakti me kufomë. ♦ Fjala që përdoret (hebr. *saraf*) shënon një djegje jo lidhur me flijim (ndryshe nga *hiqtir*). Mbytja e kafshës ndodh jashtë fushimit, digjet gjaku, kështu që ky nuk është flijim i duhur. Te letra drejtuar hebrenjve 9,13-14 ka dallim me të dy lloje flijimi.

Përdorimi i ujit të pastrimit

«Ky rregull vlen përgjithmonë, edhe për të huajt që banojnë mes jush. ¹¹Kush prek një të vdekur, mbetet i papastër për shtatë ditë. ¹²Ai duhet spërkatur me ujin e pastrimit ditën e tretë dhe ditën e shtatë dhe pastaj bëhet përsëri i pastër. Por, në qoftë se ai nuk e bën këtë, mbetet i papastër. ¹³Një njeri i tillë e përdhos banesën e Zotit; ai duhet përjashtuar nga populli izraelit. ♦ Papastërtia e tij nuk mund të largohet më, sepse ai nuk u spërkat me ujë pastrimi.

¹⁴Kur dikush vdes nën një tendë, kushdo që është brenda saj ose hyn në të, do të mbetet i papastër për shtatë ditë. ¹⁵Edhe çdo enë e hapur, e cila nuk është mbyllur me shtupë ose me kapak të puthitur mirë, bëhet e papastër. ¹⁶I papastër për shtatë ditë do të bëhet edhe ai që prek një të vdekur në fushë, qoftë ai i vrarë ose i vdekur me vdekje natyrore. Gjithashtu, bëhet i papastër edhe ai që prek eshtra njerëzish ose një varr. ♦♦

¹⁷Për të larguar papastërtinë, njeriu merr pak hi nga lopa e djegur si flijim pajtimi dhe e përzien në një enë me ujë të freskët. ¹⁸Kush është i pastër, duhet të marrë një degë hisopi, ta zhytë atë në ujë dhe me të të spërkatë tendën, ku është i vdekuri, çdo gjë që përmban ajo, si dhe njerëzit që gjendeshin aty; ai duhet të spërkatë edhe njeriun që ka prekur një të vdekur në fushë, eshtrat e tij ose një varr. ¹⁹Kjo duhet zbatuar ditën e tretë dhe ditën e shtatë. Pas spërkatjes ditën e shtatë, ata që ishin të papastër, duhet të lahen vetë, t'i lajnë edhe rrobat e tyre me ujë dhe në mbrëmje bëhen përsëri të pastër.

²⁰Por, kush bëhet i papastër dhe nuk e zbaton këtë procedurë për shlyerjen e mëkatit, e përdhos shenjtëroren e Zotit. Ai mbetet i papastër, sepse nuk u spërkat me ujë pastrues. Ai duhet përjashtuar nga gjiri i kishës. ²¹Ky rregull vlen përgjithmonë në Izrael. Edhe njeriu që ka spërkatur me ujin e pastrimit, duhet t'i lajë rrobat. Kushdo që e prek këtë ujë, mbetet i papastër deri në mbrëmje. ²²Çdo gjë që prek ky njeri, bëhet e papastër, dhe cilido që prek një njeri të papastër, mbetet i tillë deri në mbrëmje.»

♦ Ai do të vdesë me vdekje të papritur dhe të parakohshme, sepse është fajtor për mosbindje të hapur (në DhR kjo quhet apostazi). ♦♦ Kjo shpjegon pse varret ishin lyster me gëlqere, kështu që njerëzit mund t'i shmangin ndotjes.

Moisiu dhe Aharoni dyshojnë

(Dal 17,1-7)

20 Ditën e parë të muajit mbarë bashkësia e izraelitëve arriti në shkretëtirën e Cinit. ♦ Ata qëndruan shumë kohë në oazën e Kadeshit. Atëherë vdiq Mirjama, e cila u varros atje. ♦♦

²Kur mbaroi uji, u mblodh mbarë bashkësia dhe qortuan Moisiun dhe Aharonin. ³«Do të ishte më mirë të kishim vdekur si ata që i goditi Zoti – thirrën ata. ⁴ – Përse e sollët në shkretëtirë bashkësinë e Zotit? Bagëtia jonë e trashë po vdes nga uria, po kështu edhe ne! ⁵Përse na nxorët nga Egjipti, pasi nuk kishit asgjë më të mirë për të na ofruar? Këtu nuk rritet as gruri e as hardhia, nuk ka as fiq e as shegë, madje nuk gjejmë as ujë të pijshëm!»

⁶Moisiu dhe Aharoni u tërhoqën para popullit, deri në hyrjen e Tendës së shenjtë, dhe atje ranë përmbys. Atëherë iu shfaq madhështia e Zotit ⁷dhe Zoti i tha Moisiut: ⁸«Merre shkopin tënd dhe shko me Aharonin në atë shkëmbin atje! Jepini urdhër kishës të mblidhet para atij shkëmbi dhe, në sytë e njerëzve, urdhëroje shkëmbin t'ju japë ujë. Pastaj uji do të dalë dhe ju do të mund t'u jepni njerëzve dhe bagëtive për të pirë.»

⁹Moisiu e mori shkopin që ishte ruajtur në shenjtërore. ¹⁰Ai, bashkë me Aharonin, i thirri të gjithë izraelitët të mblidheshin para shkëmbit dhe u tha: «Ju jeni një popull kryengritës! Pse t'ju nxjerrim ne ujë prej këtij shkëmbi?» ♦♦♦

¹¹Ai e ngriti shkopin dhe goditi dy herë në shkëmb. Atëherë doli aq shumë ujë, saqë njerëzit dhe bagëtia kishin mjaft për të pirë.

¹²Por Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: «Ju nuk më keni besuar • dhe nuk më keni dhënë asnjë mundësi të tregohesha si Perëndia e shenjtë dhe i fuqishëm para izraelitëve. Prandaj ju nuk lejohet ta çoni këtë popull në vendin që i kam premtuar. ¹³Burimin e quajten Meriva (Ankesë), sepse izraelitët ishin ankuar para Zotit. Megjithatë ai u tregua si Perëndia e shenjtë dhe i fuqishme.

♦ Krahinë shkretëtirë që shtrihet deri në Negevin verior. ♦♦ Ky incident ndodh në fund të endjes 30 vjetorsh dhe shënon fundin e brezisë që nuk do të hynte në Kanaan. Mirjama do të ishte rreth të 130-ave. ♦♦♦ Kjo jep të kuptojë se Moisiu uzurponte të drejtat e Zotit (përdoret përemri 'ne') • Besimi është përgjigje e duhur ndaj fjalës së Zotit, qoftë urdhrat qoftë premtimit. E kundërta e besimit është rebelim ose mosbindje. Moisiut i është thënë ta mbledhë popullin dhe t'i flasë shkëmbit, por në vend të kësaj ai i flet popullit dhe godit shkëmbin, dhe kjo quhet mosbindje.

Edomasit ua zënë rrugën izraelitëve

¹⁴Nga Kadeshi Moisiu dërgoi lajmëtarë në tokën e Edomit. Ata i thanë mbretit të edomasve: "Ne sjellim një lajm nga vëllezërit tuaj, izraelitët. Ata na dërguan t'ju themi: «Ju vetë e dini çfarë kemi hequr. ¹⁵Të parët tanë u shpërngulën në Egjipt dhe banuan atje shumë kohë. Por egjiptianët na trajtuan keq. ¹⁶Pastaj i bëmë thirrje Zotit. Ai na dëgjoi dhe dërgoi një engjëll, i cili na nxori nga Egjipti. Tani jemi në Kadesh, një qytet afër kufirit tuaj. ¹⁷Na lejoni të kalojmë përmes tokës suaj! Ne do të ecim gjithnjë vetëm në rrugën e madhe dhe nuk do të largohemi prej saj në asnjë rast. Nuk do të përshkojmë as arat e as vreshtat tuaja dhe nuk do të pimë asnjë pikë uji nga burimet tuaja.»

¹⁸Por edomasit iu përgjigjën: «Ne nuk do t'ju lejojmë të kaloni përmes tokës sonë! Po të provoni të kaloni, ne do të luftojmë kundër jush.» ¹⁹Izraelitët i siguruan ata përsëri për këtë: «Ne do të qëndrojmë vetëm në rrugën kryesore. Kur ne ose bagëtia jonë do të ketë nevojë për ujë, do t'jua paguajmë. Kemi vetëm një kërkesë të thjeshtë: duam të kalojmë në këmbë.»

²⁰Por edomasit përsëritën: «Ju nuk do të kaloni nëpër tokën tonë!», dhe u dolën izraelitëve përpara me forca të mëdha të armatosura. ²¹Meqë edomasit ua refuzuan kalimin, izraelitët zgjodhën një rrugë tjetër.

Vdekja e Aharonit

²²Kështu, ata u nisën nga Kadeshi dhe arritën në malin Hor, ²³në kufirin e tokës së Edomit. Atje Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: ²⁴«Mbaroi koha e Aharonit! ♦ Meqë ju të dy nuk më dëgjuat te burimi i Merivës, ju nuk lejohet të hyni në tokën që u kam premtuar izraelitëve.»

²⁵Moisiut i tha: «Merre me vete Aharonin, bashkë me birin e tij, Elazarin, në malin Hor. ♦♦ ²⁶Atje hiqja Aharonit rrobat e tij priftërore dhe vish birin e tij me to. Aharoni do të vdesë atje lart në mal.»

²⁷Moisiu veprroi sipas urdhrat të Zotit. Para syve të mbarë kishës, të tre hipën në majën e malit, ²⁸dhe Moisiu e veshi Elazarin me rrobat e Aharonit. Pastaj Aharoni vdiq dhe Moisiu u kthye në fushim bashkë me Elazarin. ²⁹Kur izraelitët dëgjuan se Aharoni kishte vdekur, ata e vajtuan për 30 ditë.

♦ fffj. le të bashkohet me të parët e tij. ♦♦ sipas traditës, afër Petrës: nuk i dimë kufijtë e caktë të Edomit.

Fitorja e parë mbi kënanasit

21 Kur mbreti kënanas i Aradit, ♦ në krahinën jugore, dëgjoi se izraelitët kishin marrë rrugën nëpër Atarim, ai i sulmoi dhe zuri rob disa prej tyre. ²Atëherë izraelitët i premtuan Zotit: «Në qoftë se do të na ndihmosh ta nënshtrojmë këtë popull, ne do ta zbatojmë vendimin tënd të dënimit duke i shkatërruar të gjitha qytetet e tij.»

³Zoti e dëgjoi lutjen e tyre dhe bëri që të fitonin mbi mbretin e Aradit. Izraelitët e mbajtën benë e tyre dhe i shkatërruan të mundurit, bashkë me qytetet e tyre. Për këtë arsye, qyteti që gjendet sot atje, mori emrin Horma (i dënuar me shkatërrim).

♦ 27 km në jug të Hevronit në Negevin verior. Gërmime arkeologjike në këtë krahinë janë në favor të datimit të shek. XV për Daljen.

Nepërka bakri e ngritur shpëton nga kafshimi i nepërkave

⁴Kur izraelitët u nisën nga mali i Horit, ata në fillim shkuan drejt jugut. Por rrugës populli humbi durimin ⁵dhe u ankua te Zoti dhe te Moisiu: «Përse na keni nxjerrë nga Egjipti, që të vdesim në shkretëtirë? Këtu nuk ka as bukë e as ujë dhe kjo mana na ka ardhur në majë të hundës!» ⁶Atëherë Zoti si dënim dërgoi nepërka helmuese ♦ midis popullit. Shumë izraelitë u kafshuan prej gjarpërinjve dhe vdiqën.

⁷Njerëzit shkuan te Moisiu e i thanë: «Kemi bërë gabim që kemi ngritur krye kundër Zotit dhe kundër teje. Ndërhyr për ne te Zoti, që ai të na shpëtojë prej gjarpërinjve!»

Moisiu iu lut Zotit për popullin ⁸dhe Zoti i tha: «Bëj një nepërkë prej metali dhe vëre në një shtyllë. Kur dikush kafshohet prej gjarpërit, le të shikojë drejt kësaj shtylle, atëherë nuk do të vdesë!» ⁹Moisiu bëri një nepërkë bakri dhe e lidhi në një shtyllë. Kushdo që kafshohej nga gjarpri dhe shikonte drejt nepërkës në shtyllë, mbeti gjallë.

♦ identifikohen si lloj *echis*, që goditin pa provokim dhe rrojnë në kolonitë që mbrojnë me ngulm territorin e tyre.

Rruga për në kufirin e tokës së Kënaanit

¹⁰⁻¹²Izraelitët u nisën dhe shkuan më tej. Fushimet e tyre të mëtejshme i patën në Ovot, në Ije-Avarim, në

shkretëtirë në lindje të tokës së Moavit dhe, në luginën e Zeredit. ¹³Prej andej, ata kaluan nëpër shkretëtirë deri në një vend në verilindje të lumit Arnon, ku fillon krahina e amorasve. Arnoni është kufiri ndarës midis moavasve dhe amorasve. ¹⁴Për këtë shkruhet në «Librin e luftërave të Zotit»: '...qyteti Vahev në Sufa, luginat e Arnonit, ¹⁵rrafshnaltat që zbret deri në qytetin Ar dhe që mbështetet në malësinë e Moavit.' ¹⁶Prej andej, ata shkuan në Beer, ku Zoti i tha Moisiut: «Mblidhe popullin; unë do t'i jap ujë!» ¹⁷Atëherë izraelitët kënduan: ♦ «O burim, le të rrjedhin ujërat e tua; le t'i presim ato me këngë!» ¹⁸Prijësit e popullit, udhëheqësit me shkop dhe skeptër e gërmuan sot këtë burim!» Prej shkretëtirës ata shkuan në Matanë, ¹⁹pastaj në Nahaliel dhe në Bamot-Baal, ²⁰prej andej në luginën që gjendet në rrafshnaltën e Moavit, afër malit Pisga, prej të cilit mund të shihet rrafshina e Jordanit.

♦ d.m.th. gjatë gërmimit për ujë.

Fitorja mbi mbretin amoras Sihon

(Br 2,2-11 – 3,11)

²¹Izraelitët dërguan lajmëtarë te Sihoni, mbreti i amorasve, për t'i thënë: ²²«Na lejo të kalojmë përmes tokës sate! Ne do të ecim gjithnjë në rrugën e madhe dhe nuk do të hyjmë në asnjë fushë ose vreshtë, dhe nuk do të pimë asnjë pikë uji prej burimeve të tua.» ²³Por Sihoni ua refuzoi kalimin. Përkundrazi, ai mblodhi njerëzit e tij dhe u doli përpara izraelitëve në shkretëtirë. Pranë Jahacit ai u preu rrugën izraelitëve dhe i sulmoi. ²⁴Por izraelitët i shkaktuan një disfatë të rëndë dhe e pushtuan tokën e tij nga lugina e Arnonit në jug, deri në lumin Jabok e deri në kufirin me krahinën e amonasve (në lindje), sepse kufiri i amonasve ishte i fortifikuar. ²⁵Izraelitët shtinë në dorë Heshbonin dhe qytetet e tjera të amorasve dhe u vendosën në to.

²⁶Heshboni ishte dikur selia e mbretit amoras Sihon. Ky kishte luftuar kundër mbretit të moavasve dhe ia kishte marrë mbarë krahinën deri në Arnon. ²⁷Për këtë bënëin fjalë dy vargjet e njohura:

«Ejani në Heshbon, rindërtojeni; forcojeni me mure të forta! Dikur ishte Sihoni atje sundimtar ²⁸dhe solli shkatërrim mbi zotërinjtë krenarë të Moavit. Zjarri doli nga Heshboni dhe përpiu qytetin krenar Ar-Moav, në lartësinë mbi Arnon. ²⁹Vaj, Moavi mbaroi; perëndia i tij i luftës, Kemoshi, ishte i pafuqishëm. Burrat e tij morën arratinë, kurse gratë i tërhoqën zvarrë dhe ia çuan Sihonit si skllave. ³⁰Por tani ne dolëm fitimtarë dhe prej Heshbonit deri në Divon, çdo qytet është kthyer në gërmadha; asgjë nuk i shpëtoi flakës; edhe Medevën e përpiu zjarri.»

³¹Kështu, izraelitët e shtinë në dorë tokën e amorasve. ³²Moisiu mori vesh si mund të sulmohej qyteti Jazer. Burrat e Izraelit e pushtuan atë bashkë me krahinën e tij dhe i dëbuan amorasit prej andej.

Fitorja mbi mbretin Og

³³Pastaj izraelitët shkuan drejt veriut në drejtim të tokës së Bashanit. Në Edrei mbreti Og u doli përballë me gjithë ushtrinë e tij. ³⁴Por Zoti i tha Moisiut: «Mos kini frikë prej tij! Jua kam lënë juve në dorë, atë dhe gjithë tokën e tij. Atë do ta gjejë i njëjti fat si mbretin amoras, Sihonin, i cili sundonte në Heshbon.»

³⁵Izraelitët i shkaktuan mbretit Og një disfatë të plotë dhe pushtuan tokën e tij. Mbarë ushtria e tij u shkatërrua; asnjëri nuk shpëtoi gjallë. Edhe Ogu dhe bijtë e tij ranë në fushën e betejës.

Mbreti moavas, Balaku, kërkon ndihmë te magjistari Bilam

22 Izraelitët shkuan përsëri në drejtim jugor dhe e ngritën fushimin në krahinën moavase të stepave, në luginën e Jordanit, përballë Jerihos. ²Balaku, biri i Ciporit, e dinte se çfarë disfate u kishin shkaktuar izraelitët fqinjve të tij, amorasve. ³Kur ai dhe njerëzit e tij e panë turmën e izraelitëve, u tmerruan dhe i lëshoi zemra. ⁴Ata dërguan lajmëtarë t'u thonin kryetarëve të fiseve midjanase: «Ata janë aq të shumtë sa do të shkatërrojnë gjithçka përreth, ashtu si bagëtia kur kullot mbarë fushën.»

⁵Mbreti Balak dërgoi lajmëtarë në qytetin Petor, në Eufrat, për të thirrur Bilamin, birin e Beorit. Ai dërgoi lajmëtarë, të cilit do t'i thonin: «Një popull i madh më kërcënon! Ata kanë ardhur nga Egjipti dhe janë ngulur këtu; ata kanë ngritur një fushim shumë të madh pranë kufirit tim. ⁶Nuk mund t'i përballoj; prandaj eja të më ndihmosh! Në qoftë se i mallkon, ndoshta do të arrij t'i mund dhe t'i dëboj. Unë e di çfarë efekti ka fjala jote. Kur ti bekon dikënd, gjithçka i shkon mbarë, e kur ti mallkon dikënd, ai shkon drejt humbjes.» ♦

⁷Kryetarët moavas dhe midjanas shkuan te Bilami duke marrë me vete edhe shpërblimin për shërbimin e tij. Ata e njoftuan për kërkesën e Balakut ⁸dhe ai iu përgjigj: «Kalon natën këtu! Nesër do të mund t'ju them se çfarë udhëzimesh më ka dhënë Zoti.» Kështu, kryetarët e moavasve e kaluan natën te Bilami.

♦ Nëpër Biblën profecia dhe dhunti të tjera shpirtërore mbahen si shënime frymëzimi, por jo medoemos të shenjtërisë ose të raportit të drejtë me Zotin. Jezusi paralajmëroi se në ditën e gjyqit as profecia, as ekzorcizmi e as mrekullitë nuk do të garantojnë vend në mbretërinë e Perëndisë (Mt 7,21-23).

Një magjistar i cili dëgjon Zotin

⁹Natën Zoti iu afrua Bilamit dhe e pyeti: «Çfarë njerëzish ke mysafirë?»

¹⁰Bilami iu përgjigj: «Ata i ka dërguar tek unë mbreti moavas Balak ¹¹dhe kanë frikë nga populli që ka ardhur nga Egjipti. Tani unë duhet të shkoj me ta për ta mallkuar këtë popull, që ta dëboj.» ¹²Por Zoti i tha Bilamit: «Mos shko me ta! Nuk të lejohet ta mallkosh këtë popull, sepse e kam bekuar unë.» ♦

¹³Të nesërmen në mëngjes, Bilami u tha të dërguarve të mbretit Balak: «Ju duhet të ktheheni të gjithë në shtëpi. Zoti më ka ndaluar të vij me ju.» ¹⁴Të dërguarit u kthyen te Balaku dhe e njoftuan për refuzimin e Bilamit. ¹⁵Atëherë Balaku dërgoi një delegacion edhe më të madh dhe për këtë zgjodhi njerëz më të respektuar. ¹⁶Ai i dërgoi ata te Bilami për t'i thënë: «Asgjë nuk duhet të të pengojë që të vish! ¹⁷Do të të shpërblej me shumë pasuri dhe do të bëj gjithçka që kërkon prej meje. Më bëj një nder dhe mallkoje këtë popull!»

¹⁸Bilami iu përgjigj: «Balaku mund të më japë gjithë argjendin dhe arin që ka, por kundër urdhrin të Zotit, Perëndisë tim, nuk mund të bëj asgjë! ¹⁹Por, kaloni natën tek unë si mysafirë. Ndoshta Zoti ka diçka tjetër për të më thënë.»

²⁰Natën Zoti i foli Bilamit: «Edhe këta njerëz vijnë nga Balaku dhe duan të të marrin me vete? – pyeti Zoti. – Shko lirisht me ta; por bëj vetëm atë që do të të them unë!»

♦ Ata gëzojnë mbrojtjen dhe dashurinë e Zotit.

Gomarica e Bilamit

²¹Mëngjesin tjetër, Bilami i vuri shalën gomarcicës dhe u nis me të dërguarit e mbretit Balak. ²²Prandaj Zoti u zemërua. Ndërsa Bilami udhëtonte me dy shërbëtorët e tij, engjëlli i Zotit i zuri rrugën. ²³Gomarica e pa engjëllin që qëndronte para tyre me shpatë në dorë, dhe iu shmang. Ajo u largua nga rruga dhe hyri në një arë. Bilami e goditi gomarcicën dhe e çoi përsëri në rrugë. ²⁴Pastaj engjëlli zuri vend atje ku rruga ishte e kufizuar në të dyja anët nga muret e vreshtave. ²⁵Gomarica e pa dhe kërkoi t'i shmangej. Ajo u rras pas murit. Bilamit iu vra këmba dhe ai e goditi përsëri gomarcicën.

²⁶Engjëlli shkoi pak më tutje dhe kërkoi një vend ku nuk kishte mundësi të kalonte rrugën as djathtas e as majtas.

²⁷Kur gomarica e pa, ajo u ul. Bilamin e pushtoi zemërimi dhe e goditi furishëm me shkop. ²⁸Atëherë Zoti i dha gomarcicës aftësinë për të folur, dhe ajo i tha Bilamit: «Ti më ke goditur deri tani tri herë. Çfarë të kam bërë?»

²⁹«Ti po tallesh me mua! – thirri Bilami. – Po të kisha një shpatë, do të të kisha vlarë me kohë!»

³⁰Gomarica tha: «Ti më njeh mirë, sepse ke kohë që më nget. Kur ke qenë i pakënaqur me mua?»

«Jo, kurrë!» – iu përgjigj Bilami.

Zoti paralajmëron Bilamin

³¹Pastaj Zoti ia hapi sytë dhe ai pa engjëllin me shpatë, duke qëndruar në mes të rrugës. Bilami ra përmbys para tij. ³²«Përse e godite gomarcicën tënde tri herë? – e pyeti engjëlli i Zotit. – Unë vetë të kam kundërshtuar, sepse ti je në rrugë të gabuar. ³³Por kjo gomarcicë më ka parë dhe tri herë më është shmangur. Ti ia detyron jetën tënde asaj, sepse po të kishe ecur më tej, ty do të të kisha vlarë, kurse atë do ta kisha kursyer.»

³⁴«Kam vepruar keq – tha Bilami. – Nuk e kam ditur se ti ma zije rrugën. Do të kthehem menjëherë, në qoftë se nuk je i kënaqur me udhëtimin tim.»

³⁵«Shko lirisht me këta njerëz, – tha engjëlli, – por të lejohet të thuash vetëm atë, me të cilën të kam ngarkuar.» Kështu, Bilami i ndoqi përsëri të dërguarit e mbretit Balak.

³⁶Kur Balaku dëgjoi se Bilami ishte nisur për tek ai, ai i doli përpara në qytetin kufitar në lumin Arnon.

³⁷«Përse nuk erdhe menjëherë? – e pyeti ai. – Të kam dërguar fjalë, që të vish sa më shpejt. Ndoshta mendon se nuk jam në gjendje të të shpërblej siç duhet?» ³⁸«Ja ku erdha! – iu përgjigj Bilami. – Por nuk e di nëse mund të ta plotësoj kërkesën. Mund të të them vetëm atë që më urdhëroi Zoti.» ³⁹Bilami u nis me Balakun në Kirjat-Hucot. ⁴⁰Atje mbreti theri bagëti, dele dhe dhi për gostinë që duhej të shoqëronte flijimin dhe urdhëroi që t'i sillnin një pjesë Bilamit dhe të dërguarve të tij.

Bilami detyrohet të bekojë Izraelin

23⁴¹Mëngjesin tjetër, Balaku shkoi me Bilamin në Bamot-Baal, ku mund të shihej skaji i fushimit të izraelitëve. ¹Bilami i tha mbretit: «Urdhëro që të ngrihen shtatë altarë dhe të bëjnë gati shtatë dema dhe shtatë desh për t'i flijuar.» ²Balaku urdhëroi që të bënin gati gjithçka sipas dëshirës së Bilamit; në çdo altar ata kushtuan nga një dem dhe një dash si flijim përkushtimi. ³Pastaj Bilami i tha Balakut: «Rri këtu pranë flive; do të largohem pak për të marrë vesh nëse Zoti do të më zbulojë diçka. Pastaj do të të them se çfarë më njoftoi Ai.»

Bilami hipi në një bokë të vogël të papyllëzuar. ⁴Atje iu shfaq Zoti. Bilami i tha: «Të kam ndërtuar shtatë altarë dhe në secilin kam kushtuar si flijim një dem dhe një dash.» ⁵Zoti i tregoi se çfarë duhej të thoshte dhe e ktheu mbrapsht për te Balaku. ⁶Mbreti ende qëndronte pranë altarëve me flitë. Edhe njerëzit

udhëheqës të Moavit ishin bashkë me të. ⁷Pastaj Bilami filloi të thoshte: "Mbreti Balak më thirri nga lindja, nga vendi i aramasve me malet e tij dhe më urdhëroi: «Ti duhet t'i bësh një mallkim të rëndë popullit të Jakovit! Ti duhet ta mallkosh këtë Izrael!» ⁸Por si mund ta mallkoj këtë popull, në qoftë se Perëndia, Zoti, nuk dëshiron ta mallkojë, gjersa ai vetë nuk e shpall mallkimin? ⁹Këtu, prej kësaj boke mund t'i shoh, prej këtij shkëmbi mund t'i njoh: ata janë një popull i vetëm që nuk përzihen me popujt e tjerë. ¹⁰Asnjëri nuk mund ta numërojë këtë popull të Jakovit. Turmat e izraelitëve, shumë mijëra, e mbulojnë tokën si pluhur. Ata janë një popull që plotëson vullnetin e Perëndisë. Do të dëshiroja të vdisja si ata, në paqen e Perëndisë!"

¹¹Balaku thirri i zemëruar: «Përse ma bëre këtë? Urdhërova të të sillnin, që t'i mallkosh armiqtë e mi, kurse ti i bekon!»

¹²Por Bilami iu përgjigj: «S'mund të them asgjë tjetër, përveç asaj që Zoti më vuri në gojë.»

Perëndia nuk merr ryshfet

¹³Mbreti i tha Bilamit: «Eja me mua në një vend tjetër, ku mund ta shohësh tërë popullin. Prej këtej ti sheh vetëm skajin e fushimit të tij. Ndoshta prej andej mund të bësh diçka kundër tyre.» ¹⁴Ai e mori Bilamin me vete deri në vendin e zbuluesve, në majën e malit Pisga. Atje ngriti shtatë altarë dhe mbi secilin kushtoi një dem dhe një dash. ¹⁵«Rri pranë flive të tua, – i tha Bilami, – dhe unë do të shkoj atje për të parë se ç'do të më zbulojë Zoti.»

¹⁶Zoti iu shfaq Bilamit dhe i tregoi se ç'duhej të thoshte. ¹⁷Kur Bilami u kthye te mbreti dhe udhëheqësit moavas, Balaku e pyeti: «Me çfarë të ka ngarkuar Zoti?» ¹⁸Bilami filloi: «Dëgjo mirë, o Balak, biri i Ciporit! ¹⁹Ti nuk duhet të mendosh se Perëndia është si njeriu! Ai nuk gënjen, as nuk ndërron mendje, sepse gjithçka që thotë, e zbaton. Në qoftë se premtion diçka, e mban premtimin. ²⁰Ai më dha urdhër ta bekoj këtë popull; e kur ai dëshiron ta bekojë, unë nuk mund të ndryshoj gjë.

²¹Ai e mban premtimin: mbi Izraelin nuk do të bjerë asnjë fatkeqësi, njerëzit nuk do t'i gjejë asnjë e keqe. Zoti i përkrah, ai është Perëndia e tyre; ai është mbreti i tyre, ai, për të cilin ata brohorasin. ²²Ai i ka nxjerrë nga Egjipti dhe lufton për ta si dem i egër. ²³Me magji dhe me formula të mallkimit ti nuk mund të bësh asgjë kundër këtij populli. Prandaj njeriu e tregon Izraelin me gisht dhe thotë: «Shikoni se ç'ka bërë Perëndia për ta!» ²⁴Luani nuk pushon derisa të kapë prenë e tij dhe të pijë gjakun e viktims. Kaq i fortë dhe i tmerrshëm është ky popull!»

²⁵Mbreti Balak thirri: «Në qoftë se nuk mund t'i mallkosh, nuk ka nevojë t'i bekoj!» ²⁶Por Bilami iu përgjigj: «Por, të kam thënë: do të them pikërisht atë që më urdhëroi Zoti!»

E treta përpjekje e kotë

²⁷«Eja, – tha Balaku, – do të të çoj në një vend të tretë! Ndoshta Perëndia do të lejojë që ta mallkosh këtë popull prej këtej.» ²⁸Ai e mori Bilamin me vete në majën e malit Peor. Prej andej mund të shihej rrafshina e Jordanit. ²⁹«Më ndërtoni këtu shtatë altarë, – tha Bilami, – dhe për çdo altar sillni këtu një dem dhe një dash.» ³⁰Balaku veproi siç u kërkua dhe mbi secilin altar u kushtuan flitë.

24 ¹⁻²Kësaj here Bilami nuk kërkoi me sy ndonjë shenjë të mirë. Kur shikoi poshtë në rrafshinë, pa se populli i Izraelit në fushim ishte i radhitur sipas fiseve dhe kuptoi menjëherë se Zoti e donte këtë popull dhe donte ta bekonte. Ai, i mbushur me shpirtin e Perëndisë, ³⁻⁴tha: «Dëgjo çfarë thotë Zoti. Po shoh çfarë më tregon I Fuqishmi. Rri shtrirë këtu, – me sy të mbyllur – dhe shoh çfarë ka paracaktuar Zoti: ⁵Sa të bukura janë çadrat e tua, o Izrael! Sa lulëzojnë fshatrat e tua! ⁶Në të gjitha luginat ato shtrihen, si gjelbërim i freskët, si kopshte pranë përrenjve, si pemë të forta, të cilat i ka mbjellë Zoti, si cedra pranë lumenjve. ⁷Burimet e Izraelit nuk shterojnë, fara rritet mirë në fushën e ujitur. Ata do të bëhen më të fortë se fqinjët e tyre, mbreti i tyre do ta mundë mbretin Agag. ♦ ⁸Perëndia e tyre i shpëtoi nga Egjipti; ai lufton për ta si dem i ri. Ata do t'i shkatërrojnë plotësisht armiqtë e tyre, ashtu siç ha kafsha grabitqare prenë e saj, duke ia thyer kockat dhe duke e dërrmuar. Shigjetat e këtij populli qëllojnë me saktësi të plotë. ⁹Ai është i rrezikshëm si luan i fortë. Kush guxon ta trazojë kur pushon? Secili që e bekon Izraelin, merr pjesë në këtë bekim. Kush e mallkon, vetë do të mallkohet!»

¹⁰Balaku mblodhi grushtat dhe i tha Bilamit: «Ti duhej të hidhje një mallkim mbi armiqtë e mi, që t'i çonte në rrënim. Për këtë të thirra të vish. Por ti i ke bekuar, e kjo për të tretën herë! ¹¹Shporru! Kthehu në shtëpi! Të kisha premtuar një shpërblim të majmë. Ti tashti vetëm mund ta falënderosh Zotin për shpërblimin që të iku!»

♦ Titull dinastik i mbretërve të Moabit.

Bilami shikon në të ardhmen

¹²Bilami iu përgjigj: "Unë i kam thënë të dërguarit tënd: ¹³«Edhe në qoftë se mbreti Balak më jep gjithë argjendin dhe arin që ka, unë duhet patjetër të veproj sipas urdhrit të Zotit. Unë nxjerr mallkim dhe bekim jo sipas vullnetit tim. Unë duhet të them atë që më urdhëron Zoti të them.» ¹⁴Tani do të kthehem në shtëpi. Por, më parë dëshiroj të të shpall se ç'e pret popullin tënd në të ardhmen nga izraelitët.» ¹⁵⁻¹⁶Pastaj

vazhdoi:

«Dëgjoj se ç'shpall Zoti. Po shoh çfarë më tregon I Fuqishmi. Rri shtrirë këtu, me sy të mbyllur dhe shoh çfarë ka paracaktuar Zoti: Po shoh njeriun, ende nuk ka ardhur, e shoh nga larg, por ai vjen me siguri!¹⁷Një yll ngrihet në gjirin e popullit të bijve të Jakovit, një mbret lartësohet në Izrael. Ai do t'i godasë moavasit për vdekje dhe do t'ua këputë kokën pa mëshirë. ¹⁸Mbarë Seirin ♦ do ta shtjerë në dorë, vendin e edomasve, armiqtë të tij. Dhe Izraeli do të bëhet i fortë dhe i fuqishëm. ¹⁹Mbreti që rrjedh nga Jakovi do t'i mundë të gjithë armiqtë e tij. Madje, kush ka kërkuar strehë në qytetin e fortifikuar, as atje nuk do të jetë i sigurt.»

²⁰Kur Bilami shikoi rreth e rrotull në krahinë e amalekasve, tha: «Amalek, dikur i pari mes popujve – së shpejti do të të bjerë ora e fundit.» ♦♦

²¹Kur pa krahinë e kenasve, tha: «Sa të sigurtë jetoni! Vendet tuaja nuk mund të sulmohen, si çerdhja e zogut grabitqar lart në shkëmb. ²²E megjithatë, zjarri (i luftës) do të bjerë mbi ju. Asnjë pasardhës i Kainit nuk do të mbetet gjallë këtu; asirianët do t'ju marrin rob!» ♦♦♦

²³⁻²⁴Bilami tha gjithashtu: «O vaj, kush po vjen nga veriu? Turma grekësh nga Qiproja. Ata do t'i mundin sirianët dhe hebrenjtë. Por së shpejti do t'u bjerë edhe atyre ora e fundit!»

²⁵Kur Bilami i mbaroi profecitë e veta, u nis për në atdheun e tij. Edhe Balaku, gjithashtu, u kthye në shtëpi.

♦ Balaku donte që moavasit ta mundin Izraelin, por profetizohet që Izrael do t'i asgjësojë moavasit. Shumica e profecive që dha Bileami u plotësuan në kohën e monarkisë së herët, por ripërdorimi i tyre nga ana e profetëve të mëpasshëm tregon se ata e kuptonin se plotësimi i tyre ishte vetëm i pjesshëm. ♦ Edhe Shauli edhe Davidi i mundën amalekasit, por ata u mundën përfundimisht vetëm në kohën e Hizkijës. ♦♦♦ Kjo profeci mund të thoshte se kenasit do t'i mundin fqinjët e tyre, fisin e Ashurit, por këta me radhë do t'i mundin filistenjtë (luftëtarët nga Qiproja).

Kalimi në idhujtari

25 Kur izraelitët fushonin në Shtim, burrat filluan të kishin marrëdhënie me gratë moavase. ²⁻³Gratë moavase i ftuan edhe në gostitë e tyre të flijimit, që ato i festonin për nder të perëndisë së tyre.

Burrat izraelitë hëngrën mishin e flive dhe adhuruan perëndinë e moavasve, Baalin e malit Peor. Atëherë Zoti u zemërua dhe i dha urdhër Moisiut: «Arresto të gjithë krerët e popullit dhe urdhëro që të ekzekutohen në dritë të diellit, që zemërimi im të mos e shkatërrojë tërë popullin!» ⁵Moisiu u dha urdhër gjyqtarëve izraelitë: «Vritini të gjithë njerëzit që u lidhën me Baalin!»

⁶Moisiu dhe mbarë bashkësia e izraelitëve kishin rënë përmbys duke vajtuar para Tendës së shenjtë. Në këtë kohë një izraelit, para syve të të gjithëve, mori një grua midjanase në çadrën e familjes së tij. ⁷Kur e pa këtë, Pinhasi, biri i Elazarit dhe nipi i priftit Aharon, u ngrit dhe u largua nga bashkësia e mbledhur. Ai mori një heshtë, ⁸i ndoqi të dy në pjesën e brendshme të çadrës dhe i shpoi tejprtej. Menjëherë pushoi murtaja që bente kërdrinë midis izraelitëve. ⁹Rreth 24.000 njerëz tashmë kishin vdekur prej saj.

¹⁰Zoti i tha Moisiut: ¹¹«Pinhasi e ka larguar dënimin nga izraelitët. Ai ka ndjerë të njëjtin zemërim si dhe unë dhe ka vepruar sipas këtij zemërimi. Ndryshe do t'i kisha shkatërruar të gjithë izraelitët. ¹²Thuaji se për këtë do t'i bëj një nder të veçantë. ¹³Pasardhësit e tij do të jenë përgjithmonë (krye)priftërinjtë e mi. Ky është shpërblimi për këtë që ndërhyri pa rezerva për Perëndinë e tij dhe që riktheu marrëdhëniet e mira ndërmjet Perëndisë dhe popullit.»

¹⁴Izraeliti që u vra së bashku me gruan midjanase, ishte Zimri, biri i Saluit, kryetar i fisit të Shimonit.

¹⁵Gruaja quhej Kozbi; i ati ishte udhëheqës i një fisi midjanas.

¹⁶Zoti i dha urdhër Moisiut: ¹⁷«Sulmoni midjanasit dhe shkatërrojini! ¹⁸Sepse ata vetë ju kanë sulmuar me pabesi; ata ju kanë nxitur të adhuronin Baalin e malit Peor dhe ju kanë shtënë në fatkeqësi me anë të Kozbisë, bijës së njërit prej kryetarëve të tyre, që u vra në kohën kur murtaja bente kërdrinë midis jush.»

♦ Nr 31,16; 2 Pt 2,13-16 and Ap 2,14 na thuan se ky incident ndodhi me nxitjen e Bileamit. Moisiu u thotë gjyqtarëve të ndëshkohen vetëm pjesëtarët aktivë, dhe kështu heq dorë nga kërkesa e Zotit për vrasjen e kryetarëve fisnorë. Kjo do të shpjegojë pse ndërhyrja e Pinhasit ishte aq vendimtare. ♦♦ Kështu garantohet se kryepriftëria do të mbetet përherë në familjen e tij (1 Kr. 6,4ff). Kjo ndodhi me të vërtetë, përveç një ndërprerjeje të shkurtër, në kohën e Eliut.

Regjistrimi i dytë i fiseve të Izraelit

26 ^{25,19}Kur mbaroi murtaja, ¹Zoti i tha Moisiut dhe Elazarit, birit të priftit Aharon: ²«Numëroni mbarë bashkësinë e izraelitëve! Regjistroni të gjithë meshkujt e aftë për shërbim ushtarak me moshë 20 vjeç e lart, të radhitur sipas klaneve të tyre.» ³⁻⁴Moisiu dhe Elazari vepruan sipas urdhrave të Zotit dhe lajmëruan të mblidheshin të gjithë meshkujt e rritur. Kjo ndodhi në krahinë e stepave moavase në rrafshinën e Jordanit, përballë Jerihos.

Këtu është lista e izraelitëve që kishin dalë nga Egjipti:

⁵⁻⁵¹Në krye është fisi i Ruvenit, sepse Ruveni ishte biri i parëlindur i Jakovit, stërgjyshit më të lashtë të popullit izraelit.

Ruveni: (klanet: Hanohu, Pallui, Hecroni, Karmiu) – 4.373 veta.

Prej Palluit rridhte Eliavi dhe bijtë e tij, Nemueli, Datani dhe Avirami. ♦ Datani dhe Avirami, të cilët bashkësia i kishte ngarkuar me një detyrë, kishin ngritur krye kundër Moisiut dhe Aharonit, kur Korahu dhe përkrahësit e tij ishin rebeluar kundër Zotit. Toka ishte hapur dhe i kishte përrpirë, ata bashkë me Korahun, 250 përkrahësit e tjerë të tyre i përpiu zjarri. Ata u bënë shembull paralajmërues për Izraelin. Por bijtë e Korahut ishin kursyer.

Shimoni: (klanet: Nemueli, Jamini, Jahini, Serahu, Shauli) – 2.220 veta.

Gadi: (klanet: Cifjoni, Hagi, Shuniu, Osniu, Eriu, Arodi, Areli) – 4.050 veta.

Juda: (klanet: Shela, Pereci, Hecroni, Hamuli, Zerahu) – 7.650 veta.

Klanet e Hecronit dhe Hamulit ishin degëzuar nga klani i Percit. Dy prej bijve të Judës, Eri dhe Onani, kishin vdekur në Kënaan që para shpërnguljes për në Egjipt.

Jisakari: (klanet: Tola, Puva, Jashuvi, Shimroni) – 6.430 veta.

Zevuluni: (klanet: Seredi, Eloni, Jahleeli) – 6.050 veta.

Mënasheu: (klanet: Mahiri, Gileadi, Aviezeri, Heleku, Asrieli, Shehemi, Shemida, Heferi) – 5.270 veta.

Efraimi: (klanet: Shutelahu, Erani, Beheri, Tehani) – 3.250 veta.

Fiset e Mënasheut dhe Efraimit ishin pasardhësit e Josefit. Klani i Gileadit ishte degëzuar nga klani i Mahirit, prej tij ishin degëzuar pastaj klanet e Aviezerit, Helekut, Asrielit, Shehemit, Shemidës dhe Heferit, Celofhadi, biri i Heferit, kishte mbetur pa djem, por vetëm me vajza. Ato quheshin Mahla, Noa, Hogla, Milka dhe Tirca. Klani i Eranit ishte degëzuar nga klani i Shutelahun.

Benjamin: (klanet: Bela, Ardi, Naamani, Ashbeli, Ahirami, Shufami, Hufami) – 4.560 veta.

Dani: (klani: Shuhami) – 6.440 veta.

Asheri: (klanet: Jimna, Jishviu, Beria, Heveri, Malkieli) – 5.340 veta.

Klanet e Ardrit dhe Naamanit ishin degëzuar nga klani i Belës, kurse klanet e Heverit dhe Malkielit nga klani i Berias. Asheri kishte edhe një bijë me emrin Sara.

Naftaliu: (klanet: Jahceeli, Guniu, Jeceri, Shilemi) – 4.540 veta.

Numri i përgjithshëm i meshkujve të rritur izraelitë ishte 60.173 veta.

⁵²Zoti i tha Moisiut: ⁵³«Ndaje tokën ndërmjet fiseve të Izraelit, dhe sipas numrit të anëtarëve të çdo fisi. ⁵⁴

⁵⁶Jepu fiseve të mëdha një pjesë më të madhe, kurse fiseve të vogla një pjesë më të vogël. Secilit fis duhet t'i ndahet me short toka e tij.

♦ Emrat janë shkruar ndryshe te Zan 46,9-24, ndoshta për shkak të varianteve shqiptimi. Ohadi lihet jashtë te Rg, mundësisht sepse kurrë nuk kishte fëmijë

Fisi i Levit dhe familjet e Aharonit dhe Moisiut

⁵⁷Fisi i Levit ♦ përbëhej nga klanet e Gershonit, Kohatit dhe Merariut. ⁵⁸⁻⁶¹Kohati ishte i stërgjyshi i Amramit. Amrami ♦♦ u martua me Johevedën, e cila i përkiste gjithashtu fisit të Levit dhe kishte lindur në Egjipt. Ajo i lindi Amramit dy djem: Aharonin dhe Moisiun, si dhe një vajzë, Mirjamën. Aharoni kishte katër djem: Nadavin, Avihun, Elazarin dhe Itamarin. Nadavi dhe Avihu vdiqën kur kushtuan një fli me temjan, pa përfillur urdhrin e Zotit. Mes levitëve numëroheshin klanet Livna, Hevroni, Mahliu, Mushi dhe Korahu. ⁶²Numri i të gjithë meshkujve levitë që ishin me moshë mbi një muajsh, ishte 23.000 veta. Ata nuk numëroheshin me izraelitët e tjerë, sepse nuk u përkiste asnjë pjesë në tokën e premtuar.

⁶³Të gjithë këto klane u numëruan nga Moisiu dhe prifti Elazar në krahinën e stepave moavase në rrafshinën e Jordanit, përballë Jerihos. ⁶⁴Prej njerëzve që kishin numëruar Moisiu dhe Aharoni me rastin e regjistrimit të parë në shkretëtirën e Sinait, asnjëri nuk ishte gjallë, ⁶⁵sepse Zoti u kishte thënë se ata duhet të vdesin në shkretëtirë. Kështu ndodhi. Kishin mbetur vetëm Kalevi, biri i Jefuneut, dhe Joshua, biri i Nunit.

♦ Regjistrimi i levitëve shënohet veç në listë, sepse ata ishin të zënë me detyrimet fetare e jo luftëtare, dhe kështu asnjë territor nuk u ishte caktuar. Ulja e përgjithshme e numrave të levitëve është 18.020. ♦♦ Ka 10 breznit nga Josefi deri në Joshua (1 Kr 7,20-27), kurse vetëm 4 përmenden nga Levi deri në Moisiun. Kështu Amrami është pasardhës i Kohatit, kurse Johebed është 'bija' e Levit në kuptim të përgjithshëm (p.sh. çdo grua hebreje është 'bija' e Avrahamit).

Rregullimi i trashëgimit me rastin e mungesës së bijve

27 Celofhadi, biri i Heferit, që rridhte nga Josefi dhe kishte si stërgjyshër Gileadin, Mahirin dhe Mënasheun, kishte lënë pesë vajza: Mahlën, Noan, Hoglën, Milkën dhe Tircën. ♦ ²Këto iu afruan hyrjes së Tendës së shenjtë dhe i thanë Moisiut dhe Elazarit, para kryetarëve të fiseve dhe para mbarë kishës: ³«Ati ynë ka vdekur në shkretëtirë. Ai nuk u takonte përkrahësve të Korahut që ishin rebeluar kundër Zotit, por duhej të vdiste sepse nuk e dëgjoi Zotin, si të gjithë të tjerët e brezit të tij. Ai nuk ka lënë asnjë djalë. ♦ ⁴A duhet që emri i tij të shuhet në Izrael, sepse mungon një trashëgimtar mashkull për ta trashëguar? Në fisin e atit tonë na jep neve një pjesë në tokën e premtuar!»

⁵Moisiu iu lut Zotit për një vendim ⁶dhe Zoti iu përgjigj: ⁷«Bijat e Celofhadit kanë të drejtë. Ato duhet të

jenë trashëgimtare, bashkë me vëllezërit e atit të tyre dhe ta trashëgojnë tokën e atit. ⁸Por ti duhet t'u thuash të gjithë izraelitëve:

«Kur vdes një njeri pa lënë bir, bija e tij ka të drejtën e trashëgimit. ⁹Në qoftë se nuk i mbetet as bijë, vëllezërit e tij duhet ta marrin të drejtën e trashëgimit; ¹⁰në qoftë se nuk ka vëllezër, vëllezërit e atit të tij. ¹¹Në qoftë se edhe ati i tij nuk ka vëllezër, trashëgimi i përket të afërmit të fisit të tij.» Ky rregull duhet të hyjë në fuqi mes izraelitëve. Unë, Zoti, kështu kam urdhëruar dhe ju kam vënë në dijeni.”

♦ Të gjithë meshkujt kishin vdekur në kohën e kryengritjes së Korahut. Por, sipas 26,51 toka duhet ndarë vetëm ndërmjet bijve. Por, pa një tokë bijat e Celofhadit do të ishin pa burime financiare dhe pa prikë. Kuptimi i rr. 3 ishte se ati i tyre kishte vdekur me vdekje natyrore, prandaj s'ka arsye pse zemërimi i Zotit të bjerë edhe mbi pasardhësit e tij. Kështu, falë vendimit të ri, kur ato martoheshin, ato do të marrin me vete tokën e trashëguar të familjes dhe kështu prona e të atit nuk do të asgjësohej.

Zoti e cakton Joshuan si pasardhës të Moisiut

(Br 31,1-8)

¹²Zoti i tha Moisiut: «Hip në malësinë e Avarimit dhe shikoje tokën që do t'u jap izraelitëve. ¹³Pastaj ti duhet të vdesësh, siç ka vdekur vëllai yt, Aharoni. ¹⁴Ti nuk lejohet të hysh në atë tokë, sepse nuk më dëgjoje atëherë në shkretëtirë. Kur mbarë bashkësia u ankua tek unë, ti nuk deshe të më krijonje mundësinë të tregohesha Perëndi i shenjtë dhe i fuqishëm para izraelitëve me rastin e mrekullisë së ujit.» (Prej kësaj burimi pranë Kadashit mori emrin Meriva – Ankesa). ¹⁵Moisiu tha: ¹⁶⁻¹⁷«O Zot, ti Perëndi, nga i cili vjen gjithë jeta: më emëro një pasardhës, i cili mund ta udhëheqë popullin. Ndryshe bashkësia jote do të jetë si kope pa bari.»

¹⁸⁻¹⁹Zoti iu përgjigj: «Merr Joshuan, birin e Nunit; atij i kam dhënë aftësi për këtë. Le të paraqitet para priftit Elazar dhe para gjithë kishës dhe shuguroje si pasardhësin tënd. Vër duart mbi të ²⁰dhe jepi një pjesë të fuqisë që të kam dhënë ty, që ta dëgjojë mbarë bashkësia e izraelitëve. ²¹Në rastin e të gjitha vendimeve me rëndësi, ai duhet t'i drejtohet Elazarit, që të njohë me short udhëzimet e mia. Pastaj ai dhe të gjithë izraelitët duhet të veprojnë sipas përgjigjes që do të marrë Elazari. ♦ ²²Moisiu veproi sipas urdhrat të Zotit. Ai e thirri Joshuan dhe urdhëroi që të paraqitej para tij dhe para mbarë kishës. ²³Pastaj vuri duart mbi të dhe e shuguroi si pasardhës të tij, ♦♦ sipas urdhrat të Zotit.

♦ Kështu marrëdhënia midis Zotit dhe Joshuas ndryshon nga ajo që gëzonte Moisiu. Kurse Zoti fliste me Moisiun ballë për ballë, brezni të mëpasshme duhet të varen nga priftërinjtë, mësuesit e autorizuar të Ligjit. Megjithatë Joshua nuk i vuri re këto kushte (që prifti duhet konsultuar) me dy raste, me pasojat të kobshme (Josh 7,3 and 9,14-15)

♦♦ Njëpërmjet vënies së duarve transmetohen ose bekimet ose mallkimet dhe njeriu mbi të cilin ishin vënë duart e zëvendësonte tjetrin. Kështu, izraelitët i emëruan levitët si zëvendësuesit e tyre në vend të fëmijëve të parëlindur. Me rastin e Joshuas, njëpërmjet vënies së duarve, filloi një ortakëri (bashkëmbretërim) me Moisiun që zgjaste deri në vdekjen e Moisiut.

Flijimet e rregullta

(Dal 29,38-46)

28 Zoti i tha Moisiut: ²«Në kohët e caktuara izraelitët duhet të më kushtojnë në altarim tim blatimet e kërkuara që më japin gëzim. ♦ ³Për këtë, duhet t'u japësh izraelitëve udhëzimet që vijnë:

Për nder të Zotit çdo ditë ju duhet të digjni dy qengja njëvjeçarë pa të meta. ⁴⁻⁸Njëri duhet kushtuar në mëngjes, kurse tjetri në mbrëmje. Si blatim drithor duhet t'u shtohen 1,5 kilogramë miell gruri, që duhet përzier me një litër vaj ulliri nga më i miri. Ky është flijimi i përditshëm i përkushtimit, ashtu siç u kushtua për herën e parë në malin e Sinaut, për t'i dhënë Zotit gëzim. Si blatim pijesh duhet shtuar një litër, e cila duhet derdhur në shenjtërore për nder të Zotit. Një flijim i tillë i jep Zotit gëzim.

⁹⁻¹⁰Ditën e shtunë, si shtesë mbi kushtimin e përditshëm, duhen kushtuar dy qengja njëvjeçarë pa të meta, si flijim përkushtimi, si dhe 1,5 kilogramë miell i përzier me vaj, si blatim drithor dhe blatimi i pijës që i përket ritit.

¹¹Ditën e parë të muajit ♦♦ duhet t'i kushtohen Zotit, si flijim përkushtimi, dy dema të rinj, një dash dhe shtatë qengja njëvjeçarë pa të meta, ¹²si dhe blatime drithore prej mielli gruri, të përzier me vaj ulliri. Këto do të jenë për çdo dem katër kilogramë miell, për dashin 2,5 kilogramë ¹³dhe për çdo qengj 1,5 kilogramë. Këto flijime i sjellin Zotit gëzim. ¹⁴Si blatime pijesh i takojnë çdo demi 2,5 litra verë, dashit 1,5 litra dhe çdo qengji 1 litër. Ju duhet t'i kushtoni këto flijime në fillim të çdo muaji. ¹⁵Si shtesë për flijimin e përditshëm të përkushtimit, atë ditë duhet kushtuar edhe një cjap si flijim pajtimi.

♦ Flijimi ishte në qendër të gjithë adhurimit biblik. Kjo do të thoshte se ato ishin flijime për shlyerjen e mëkatit, për të zbutur zemërimin e Zotit, të provokuar nga mëkati i njeriut. Por kishte edhe ideja në flijimet e ushqimit që Zoti hante bashkë me adhuruesit, dhe kjo ishte shënje e kishës ndërmjet Zotit dhe tyre. Në këtë fragment janë shënuar lloji dhe sasia e flijimeve që duhen kushtuar çdo ditë nga priftërinjtë për kombin në përgjithësi. Kodi Priftëror (Levitiku) thekson

detyrimet e popullit. Sasia e plotë që duhet kushtuar çdo vit është: 113 mezër, 32 desh dhe 1086 qengja dhe përmbi një tonë mielli. Nga kjo del qart se Izraeli do të bëhet bashkësi bujqësore dhe lulëzuar. Kështu ky fragment shërben si një lloj profecie.

♦♦ Ditën e parë të muajit dhe posaçërisht në ditën e pajtimit izraeliti ishte nxitur të rishikojë të kaluarën e tij dhe të largohet nga mëkatet që do të pengonin bekimin e tij të ardhshëm. Pastaj në festën e tëndave izraelitët e krahasonin lulëzimin e tanishëm me fatin e parë të kombit. Flijimet e bollshme të kushtuara gjatë kësaj jave shprehonin mirënjohjen e kombit për dhuratën e tokës si dhe mbledhjen e suksesshme të të korrave. Do të jetë me këtë rast që shumë familje shkonin te shenjtërorja kombëtare për të kushtuar dhuratat e tyre personale dhe të betoheshin para Zotit.

Flijimet me rastin e festës së Pashkës

(Lev 23,5-14)

¹⁶Festa e Pashkës kremtohet për nder të Zotit ditën e 14-të të muajit të parë. ¹⁷Ditën e 15-të të të njëjtit muaj fillon festa, kur mund të hahen vetëm bukë të ndorme. ¹⁸Ditën e parë ju duhet të ndërpritni çdo punë dhe të mblidheni për shërbesën fetare.

¹⁹Kushtojini Zotit, si flijim përkushtimi, dy dema të rinj, një dash dhe shtatë qengja njëvjeçarë, të gjitha kafshë pa të meta. ²⁰⁻²¹Përveç kësaj, si blatim drithor ju duhet të kushtoni të njëjtën sasi mielli dhe vaji si në fillim muaji. ²²Gjithashtu, ju duhet të kushtoni edhe një cjav si flijim pajtimi, që të pastroheni përsëri para Zotit. ²³⁻²⁴Këto duhen kushtuar në çdo ditë të javës së festës si flijime plotësuese, bashkë me flijimet e përkushtimit të mëngjesit dhe me blatimin e pijës, që i përket ritit. Këto flijime i përkasin Zotit dhe i sjellin gëzim. ²⁵Ditën e shtatë ju duhet të mblidheni përsëri për shërbesën fetare; edhe atë ditë duhet ndërprerë çdo punë.

Flijimet me rastin e festës së rrëshajëve

(Lev 23,15-22)

²⁶Me rastin e festës së rrëshajëve, ♦ kur i kushtoni Zotit drithin e parë të të korrave të reja, ju duhet të mblidheni për shërbesën fetare dhe të ndërpritni punët tuaja. ²⁷⁻²⁹Gëzojeni Zotin me një flijim përkushtimi me dy dema të rinj, një dash dhe shtatë qengja njëvjeçarë; shtojuni atyre si blatim drithor të njëjtën sasi mielli dhe vaji si në çdo fillim të muajit, ³⁰si dhe blatimet e pijes përkatëse; si flijim pajtimi edhe një cjav. ³¹Këto të gjitha duhen kushtuar si flijime plotësuese mbi flijimin e përditshëm dhe flijimet përkatëse. Këto duhet të jenë patjetër kafshë pa të meta.

♦ Pashka (të korrat e elbit), rrëshajët (të korrat e dridhit), tëbanat (vjelja e rrushit) ishin tri festat kryesore. Ka analogji shpirtërore të madhe lidhur me këto festa. Pashka (që kremton daljen nga Egjipti) do t'i përgjigjet kryqëzimit të Krishtit; festa e rrëshajëve ose dita e fryteve të para do t'i përgjigjet dërgimit të Shpirtit të shenjtë dhe mbledhjen e fryteve të para të të korrave të ungjillit (Veprat 2). Kështu, festa e tëbanave do t'i përgjigjet kthimit të Krishtit, mbledhjes së kishës dhe gjykimit të Izraelit dhe të kishës. Midis festës së rrëshajëve dhe tëbanave punëtorët dërgohen t'i korrin të lashtat ndër johebrenj (Mt 9,37-38; 13,30-39; Lk 10,2; Gjn 4,35). Sikurse trumbetat ftonin në mbledhje popullin, ashtu edhe trumbeta e fundit do t'i thërrasë në mbledhje të jetuarit dhe të vdekurit e Izraelit. Në fund të kohës, do të mbidhen të korrat kurse barinjët e këqij do të hidhen në zjarr (Mt. 13:39; Mk. 4:29).

Flijimet me rastin e vitit të ri dhe të ditës së pajtimit

(Lev 23,23-25)

29 Ditën e parë të muajit të shtatë ju duhet të mblidheni për shërbesën fetare dhe të ndërpritni të gjitha punët. Atë ditë festimi do të bëhet duke u rënë brirëve. ²Kushtojini Zotit si flijim përkushtimi një dem të ri, një dash dhe shtatë qengja njëvjeçarë, të gjitha kafshët të jenë pa të meta; ³⁻⁴si blatim drithor duhet të kushtoni të njëjtën sasi mielli dhe vaji si në çdo fillim muaji. ⁵⁻⁶Përveç kësaj, duhet të kushtoni blatimet përkatëse të pijes, si dhe një cjav si flijim pajtimi. Të gjitha këto flijime janë plotësuese, mbi flijimin e përditshëm të përkushtimit, dhe mbi flijimin e përkushtimit për çdo fillim muaji bashkë me blatimet drithore plotësuese. Ato e gëzojnë Zotin dhe ai i pranon.

Flijimet me rastin ditës së pajtimit

(Lev 23,23-25)

⁷Ditën e 10-të të muajit të 7-të ju duhet të mblidheni për shërbesën fetare; atë ditë ju duhet të agjëroni dhe t'i ndërpritni punët tuaja. ⁸⁻¹⁰Kushtojini Zotit si flijim përkushtimi një dem të ri, një dash dhe shtatë qengja njëvjeçarë; përveç kësaj, si blatim drithor duhet të kushtoni mielli dhe vaji të njëjtën sasi si në çdo fillim muaji. ¹¹Përveç kësaj, blatimet përkatëse të pijes dhe një cjav si flijim pajtimi, d.m.th. si flijime plotësuese që u shtohen flijimeve të përditshme të përkushtimit, bashkë me blatimet drithore përkatëse dhe me cjamin i cili është caktuar si flijim pajtimi për mbarë popullin.

Flijimet me rastin e festës së tëbanave

(Lev 23,33-44)

¹²Ditën e 15-të të muajit të 7-të ju duhet të mblidheni për shërbesën fetare dhe të ndërpritni çdo punë. Kremtoni për shtatë ditë një festë për nder të Zotit. ¹³Ditën e parë kushtojini Zotit si flijim përkushtimi 13 dema të rinj, dy desh dhe 14 qengja njëvjeçarë, të gjitha kafshë pa të meta; ¹⁴⁻¹⁵si blatim drithor për çdo kafshë duhet të kushtoni të njëjtën sasi mielli dhe vaji si në çdo fillim të muajit; ¹⁶si flijim pajtimi duhet të kushtoni një cja. Këto do të jenë si flijime plotësuese të kushtuara, të cilat do t'i shtohen flijimit të përditshëm të përkushtimit, bashkë me blatimet përkatëse drithore dhe të pijes. ¹⁷Ditën e dytë të festës kushtojini Zotit 12 dema të rinj, dy desh dhe 14 qengja njëvjeçarë, të gjitha kafshë pa të meta; ¹⁸⁻¹⁹përveç këtyre, edhe blatimet drithore dhe të pijes, flijimin e pajtimit dhe flijimin e përditshëm të përkushtimit, si në ditën e parë. ²⁰⁻³⁴Ditët që vijnë pas, ju duhet të kushtoni të njëjtat flijime, por dema nga një më pak, d.m.th. ditën e tretë 11, ditën e katërt 10, ditën e pestë 9, ditën e gjashtë 8 dhe ditën e shtatë 7 dema. Kushtojini të gjitha, bashkë me të gjitha flijimet e tjera, si në ditën e parë. ³⁵Ditën e tetë ju duhet të mblidheni për kremtimin e madh të festës; atë ditë duhen ndërprerë të gjitha punët. ³⁶Kushtojini Zotit si flijim përkushtimi një dem të ri, një dash dhe 7 qengja njëvjeçarë, të gjitha kafshë pa të meta; ³⁷⁻³⁸përveç këtyre, kushtoni edhe flijimet e tjera, njëlloj si në ditët e mëparshme. ³⁹Ju duhet t'ia kushtoni Zotit këto flijime me rastin e festave tuaja, pa marrë parasysh flijimet e përkushtimit, drithore, të pijes dhe të miqësisë që i kushtoni si flijim i betimit ose si flijim i lirë.»

Kur betimet e grave janë pa vlerë

30 ¹⁻²Moisiu ua transmetoi të gjitha këto izraelitëve, sipas urdhrit të Zotit. Përveç kësaj, ai u dha kryetarëve të fiseve, në emër të Zotit, udhëzimet që vijojnë:

³«Kur një njeri betohet ♦ t'i japë Zotit diçka ose bën be të heqë dorë nga gjërat e caktuara, ai duhet ta mbajë fjalën dhe të bëjë gjithçka që premtoi.

⁴Kur një be të tillë e bën një grua ♦♦ e pamartuar, e cila ende banon në shtëpinë e të atit, ⁵beja është e vlefshme, vetëm në qoftë se i ati nuk do ta kundërshtojë kur ta dëgjojë. ⁶Por, në qoftë se ai ia ndalon këtë po atë ditë që e dëgjon, beja nuk quhet. Zoti nuk do t'ia llogaritë fajin, kur nuk e plotëson, sepse i ati ia ka ndaluar benë.

⁷Kur një grua bën be para martesës së saj ose, pa u menduar, i premtot Zotit diçka, ⁸beja mbetet në fuqi, madje edhe pas martesës së saj, me kusht që burri i saj të mos kundërshtojë. ⁹Por, në qoftë se ai ia ndalon këtë po atë ditë kur dëgjon për këtë, beja bëhet e pavlefshme. Zoti nuk do t'ia llogaritë fajin, në qoftë se ajo nuk e plotëson. ¹⁰Por një vejushë ose një grua e ndarë duhet ta plotësojë atë që ka premtuar.

¹¹Në qoftë se një grua e martuar bën ndonjë be para Zotit, ¹²ajo është e vlefshme, me kusht që burri të mos kundërshtojë. ¹³Por, në qoftë se ai ia ndalon këtë po atë ditë që e dëgjon, beja bëhet e pavlefshme. Zoti nuk do t'i llogaritë asnjë faj, në qoftë se ajo nuk e plotëson, sepse burri i saj ia ka ndaluar këtë. ¹⁴Në qoftë se një grua i bën Zotit ndonjë be ose premtim për të hequr dorë nga diçka, burri ka të drejtë ta lërë në fuqi ose ta anulojë. ¹⁵Por, në qoftë se ai nuk kundërshton po atë ditë që e dëgjon, e miraton me heshtjen e tij benë e gruas së vet.

¹⁶Por, në qoftë se më vonë kundërshton dhe e pengon gruan ta plotësojë benë e saj, atëherë ai e bën veten fajtor e jo gruan e tij, prandaj ai duhet të përgjigjet për pasojat.

¹⁷Udhëzimet për vlerësimin e beve të gruas së pamartuar ose të martuar Moisiu i mori nga Zoti.

♦ Betimet vuloheshin zakonisht me një flijim, dhe kur plotësohej lutja kushtojë edhe një flijim tjetër. (Lv 7,16; Ps 50,14). Kjo do të bëhej gjatë një prej festave kryesore. Në DhR kjo bëhej me marrëveshjen e të dy palëve (1 Kor 7,4-5). Të gjitha betimet që beheshin nga meshkujt (me përjashtim të çunëve të mitur) quheshin. ♦♦ Gratë martoheshin zakonisht poshtë të njëzetave.

Ekspedita ndëshkimore kundër midjanasve

31 Zoti i dha urdhër Moisiut: ²«Ndëshko midjanasit për atë që u bënë izraelitëve. Pastaj do të vdesësh.» ³Atëherë Moisiu u tha izraelitëve: «Përgatituni për luftë. Do të luftojmë kundër midjanasve. Zoti do t'i ndëshkojë për atë që na bënë. ⁴Prej secilit fis duhet të dalin në luftë një mijë burra.»

⁵Prej secilit fis u zgjodhën një mijë burra, kështu që u formua një ushtri me 12.000 veta. ⁶Me ta Moisiu e dërgoi Pinhasin, birin e priftit Elazar. Ky kishte me vete mjetet e shenjta dhe trumbetat e sinjalizimit.

⁷Sipas urdhrit që i kishte dhënë Zoti Moisiut, ata i sulmuan midjanasit dhe i vranë të gjithë burrat, ⁸madje edhe pesë mbretërit midjanasë: Evin, Rekemin, Curin, Hurin dhe Revën. Edhe Bilamin, birin e Beorit, e vranë.

⁹Gratë dhe fëmijët i zunë rob, ndërsa kopetë e bagëtive dhe gjithë pasurinë tjetër të midjanasve i morën me vete. ¹⁰Qytetet dhe fushimet i dogjën. ¹¹⁻¹²Robërit dhe mbarë plaçkën e luftës ia sollën Moisiut, Elazarit dhe tërë kishës së izraelitëve në fushimin që gjendej në krahinën e stepave moavase, në rrafshinën e Jordanit, pranë Jerihos.

¹³Moisiu, Elazari dhe kryetarët e fiseve dolën jashtë fushimit për t'i prititur mirë të kthyerit. ¹⁴⁻¹⁵Kur i pa robërit, Moisiu u zemërua dhe u tha komandantëve të 12 reparteve: «Përse i keni lënë gratë gjallë? ¹⁶A nuk e mbani mend se ishin pikërisht gratë që ndoqën këshillën e Bilamit dhe i shtynë izraelitët në pabesi ndaj

Zotit, duke adhuruar idhullin e tyre, Baalin e malit Peor? Për këtë dënimi i Zotit ra mbi bashkësinë e Zotit! ¹⁷Vritini të gjithë robërit, gratë dhe fëmijët; ¹⁸vetëm vajzat e paprekura ♦ mund t'i mbani për vete. ¹⁹Kush ka vrrarë ose kush ka prekur një kufomë, duhet të rrijë jashtë fushimit për shtatë ditë dhe ditën e shtatë duhet të ndjekë rregullin e shlyerjes së mëkatit; kjo vlen edhe për vajzat që janë zënë rob. ²⁰Madje edhe pjesët e rrobave duhen spërkatur me ujë pastrimi, si dhe gjithçka që është bërë prej lëkure, prej leshi dhije ose prej druri.»

²¹Prifti Elazar u tha burrave që ishin kthyer nga lufta: "Dëgjoni çfarë ka urdhëruar Zoti nëpërmjet Moisiut:

²²"Të gjitha sendet e plaçkitura që janë prej ari, argjendi, bakrit, hekuri, kallaj ose plumbi, ²³d.m.th. gjithçka që nuk mund të digjet, ju duhet t'i futni në zjarr; atëherë ato do të jenë të pastra. Të gjitha sendet e tjera duhen larë me ujë. ²⁴Ditën e shtatë ju duhet t'i lani rrobat, atëherë do të bëheni përsëri të pastër dhe mund të ktheheni në fushim.»"

♦ d.m.th. ato që nuk ishin të ndërlukuara në incidentin e Baal-Peorit. Plaça u ruajt sepse ishte rast i realizimit të hakmarrjes së Zotit e jo i heremit (detretit të asgjësimit të plotë).

Ndarja e plaçkës së luftës

²⁵Zoti i tha Moisiut: ²⁶«Numëro me Elazarin dhe kryetarët e fiseve të gjithë robërit e luftës dhe kafshët e plaçkitura. ²⁷Ndaji në dy pjesë të barabarta, një pjesë për burrat që kanë luftuar dhe një pjesë për njerëzit e tjerë. ²⁸Prej gjysmës që u takon luftëtarëve do të veçohet një në çdo pesëqind njerëz dhe kafshë, si tatim për Zotin. ²⁹Këto jepjani priftit Elazar. ³⁰Prej gjysmës që i takon pjesës tjetër të popullit, do të veçohet një në çdo pesëdhjetë burra dhe një në çdo pesëdhjetë kafshë. Jepjani levitëve që bëjnë shërbim në shenjtëroren e Zotit.»

³¹Moisiu dhe Elazari e zbatuan urdhrin.

³²⁻³⁵Regjistrimi i mbarë plaçkës së luftës dha 675.000 dele dhe dhi, 72.000 bagëti të trasha, 61.000 gomarë dhe 32.000 vajza. ³⁶⁻⁴⁰Plaça për luftëtarët ishte 337. 500 dele dhe dhi, 36.000 bagëti të trasha, 30.500 gomarë dhe 16.000 vajza, kurse tatimi i tyre për Zotin: 675 dele e dhi, 72 bagëti të trasha, 61 gomarë dhe 32 vajza. ⁴¹Moisiu ia dha këtë kontribut priftit Elazar, sipas urdhrin të Zotit. ⁴²⁻⁴⁶Pjesa tjetër, që i takonte popullit, ishte po aq e madhe sa pjesa e luftëtarëve. ⁴⁷Një të 50 e saj e mori Moisiu dhe ua dha levitëve, sipas urdhrin të Zotit.

⁴⁸Komandantët e trupave iu afruan Moisiut ⁴⁹dhe i thanë: «Ne i kemi numëruar burrat që janë nën urdhrin tonë; nuk patëm asnjë humbje. ⁵⁰Prandaj ia sjellim Zotit stolitë prej ari që kemi plaçkitur: byzzylykë, kapëse, unaza me vulë, vathë dhe gjerdanë. Ne ia sjellim si dhuratë flijimi, ♦ që të mos na ndodhë ndonjë fatkeqësi.»

⁵¹Moisiu dhe Elazari i morën stolitë. ⁵²Kontributi i komandantëve peshonte rreth 200 kilogramë. ⁵³Atë që kishin plaçkitur ushtarët e rëndomtë, e mbajtën për vete. ⁵⁴Moisiu dhe Elazari e morën dhuratën dhe e çuan në Tendën e shenjtë, që Zoti t'i mbrojë izraelitët.

♦ ffff. për të bërë pajtim: shpërblesat shpëtonin të dënuarit me vdekje (35,31; Ex 21,30). Ata ishin bërë të papastër sepse kishin bërë vrasje.

Fiset e Ruvenit dhe Gadit në lindje të Jordanit

(Br 3,12-22)

32 Fiset e Ruvenit dhe të Gadit kishin kope të mëdha bagëtish. ♦ Kur ata panë se krahina e Jazerit dhe të Gileadit ishin kullota të mira, ²i thanë Moisiut, priftit Elazar dhe kryetarëve të fiseve: ³

⁴«Toka, të cilën bashkësia e izraelitëve e ka pushtuar me ndihmën e Zotit, krahina e qyteteve Atarot, Divon, Jazer, Nimra, Heshbon, Elale, Sivma, Nevo dhe Meon – është kullotë e mirë; ne jemi barinj dhensh dhe dhish. ⁵Na e jepni, pra, këtë tokë për pronë! Na lejoni të ngulemi këtu, që të mos e kalojmë Jordanin.»

⁶Moisiu iu përgjigj: "Si mund të kërkonti që vetëm fiset e tjera të hyjnë në luftë, kurse ju të jeni rehat? ⁷Në qoftë se rrini këtu, do të bëni që izraelitët të heqin dorë nga kalimi i Jordanit për të hyrë në vendin që do t'ju japë Zoti. ⁸Pikërisht kështu kanë vepruar edhe të parët tuaj, kur i dërgova nga Kadesh-Barnea për të zbuluar tokën (e premtuar). ⁹Ata erdhën deri në luginën e Eshkolit dhe e shikuan mirë vendin dhe kur u kthyen, i shkurajuan izraelitët, që të mos guxonin të hynin në vendin që donte t'u jepte Zoti. ¹⁰Atëherë Zoti u zemërua dhe u betua: ¹¹«Meqë nuk i kanë besuar udhëheqjes sime, asnjëri prej atyre që dolën nga Egjipti dhe që tani janë me moshë 20 vjeç e lart, nuk do ta shohë tokën që ia kisha premtuar me be Avrahamit, Izakut dhe Jakovit. ¹²Vetëm Kalevi, biri i Jefuneut prej klanit të Kenas, dhe Joshua, biri i Nunit, do të hyjnë në të.» Këta të dy i kishin besuar Zotit plotësisht. ¹³Kështu, zemërimi i Zotit ra mbi izraelitët dhe ai bëri që ata të endeshin për 40 vjet në shkretëtirë, derisa vdiqën të gjithë ata që kishin nxitur zemërimin e tij. ¹⁴E tani ende ju veproni në të njëjtën mënyrë! Si fëmijë të vërtetë të të parëve tuaj, ju e shtoni edhe më shumë zemërimin e Zotit kundër popullit të tij. ¹⁵Në qoftë se ju, o njerëz prej Ruvenit dhe Gadit, nuk e dëgjoni Zotin, ai do të shkaktojë që të endeni edhe më tej në shkretëtirë gjersa të vdisni

të gjithë. Ju vetë do të jeni fajtorë për këtë!»

¹⁶Ata iu afruan edhe më tepër Moisiut dhe i thanë: «Ne dëshirojmë vetëm të bëjmë vatha për kopetë tona të deleve dhe të dhive dhe të ndërtojmë qytete të fortifikuara për fëmijët tanë, ¹⁷që të jenë sa më të mbrojtur nga vendasit. Pastaj do të hyjmë menjëherë në luftë, në krye të izraelitëve të tjerë, derisa t'ju kemi ndihmuar ta shtini në dorë tokën. ¹⁸Nuk do të kthehemi në shtëpi para kësaj, derisa të gjithë izraelitët t'i marrin për trashëgim pjesët e tyre të vendit. ¹⁹Ne vetë e kemi pjesën tonë të tokës në këtë anë të Jordanit dhe nuk kërkojmë asnjë pjesë të tokës në anën tjetër.»

♦ Për shkak të pushtimit. Transjordani kurrë nuk ishte pjesë e tokës së premtuar dhe ata e kishin pushtuar vetëm sepse mbretërit Og and Sihon ua kishin zënë rrugën dhe i kishin sulmuar. Më vonë izraelitët e kanë humbur dhe moavasit e kanë zënë përsëri.

Moisiu jep një premtim të kushtëzuar

²⁰⁻²²Moisiu iu përgjigj: «Në qoftë se me të vërtetë do të veproni kështu, duke u kthyer këtu vetëm pasi e gjithë toka t'i takojë Zotit, ju nuk do të jeni fajtorë as ndaj Zotit e as ndaj izraelitëve të tjerë. Atëherë Zoti do t'ju caktojë tokën në këtë anë të Jordanit si pronën tuaj të ligjshme. ²³Por, në qoftë se nuk e mbani fjalën, ju do të ngarkoheni me faj dhe me siguri do t'ju gjejë dënimi i Zotit. ²⁴Kështu, ndërtoni tani qytete të fortifikuara për fëmijët tuaj dhe vatha për kopetë tuaja, pastaj veproni sipas premtimit tuaj.»

²⁵Njerëzit e Gadit dhe të Ruvenit i thanë Moisiut: «Ne të sigurojmë se do të bëjmë atë që ti kërkon prej nesh. ²⁶Gratë, fëmijët dhe bagëtisë tona do të mbeten këtu në qytete, ²⁷por ne burrat jemi gati ta kalojmë Jordanin nën urdhrin e Zotit dhe të hyjmë në luftë, pikërisht sipas dëshirës sate.»

²⁸Atëherë Moisiu ia dha Elazarit, Joshuas dhe kryetarëve të fiseve udhëzimet që vijojnë: ²⁹«Kur njerëzit e fiseve të Gadit dhe të Ruvenit të kalojnë Jordanin bashkë me ju dhe të luftojnë derisa të shtien në dorë mbarë vendin (e premtuar), atëherë jepuni për pronë krahinën në lindje të Jordanit. ³⁰Por, në qoftë se ata nuk dalin me ju në luftë, duhet t'u mjaftojë një pjesë toke në vendin e Kënaanit.

³¹Njerëzit e fiseve të Gadit dhe Ruvenit e garantuan këtë duke thënë: «Ne do të veprojmë sipas urdhrin të Zotit. ³²Ne do ta kalojmë Jordanin nën udhëheqjen e Zotit dhe do të hyjmë në vendin (e premtuar), që ta mbajmë si pronë tokën e kësaj ane të Jordanit.»

³³Kështu, Moisiu ua premtoi fiseve të Gadit dhe të Ruvenit si dhe gjysmës së fisit të Mënasheut (birit të Josef) krahinën e mbretit amoras Sihon dhe të mbretit Og nga Bashani.

Mbarë këtë vend ai ua premtoi atyre, bashkë me të gjitha qytetet e tij. ³⁴Pastaj, njerëzit e fisit të Gadit ndërtuan qytetet e fortifikuara Divon, Atarot, Aroer, ³⁵Atrot-Shofan, Jazer, Jogbaha, ³⁶Bet-Nimra dhe Bet-Haran dhe ndërtuan vatha për kopetë e tyre. ³⁷Njerëzit e fisit të Ruvenit ndërtuan qytetet Heshbon, Elale, Kirjataim, ³⁸Nevo, Baal-Meon dhe Sivma; qyteteve që rindërtuan u dhanë emra të rinj.♦

♦ Këta emra nuk jepen sepse moavasit i kanë pushtuar përsëri më vonë (Is 15,2; Ezk 25,9) dhe u kanë dhënë përsëri emrat e mëparshëm.

Krahina e vendosjes për gjysmën e fisit Mënashe

³⁹Njerëzit e klanit të Mahirit prej fisit të Mënasheut pushtuan malësinë e Gileadit dhe dëbuan amorasit që banonin atje. ⁴⁰Për këtë Moisiu ua dha për pronë krahinën e Gileadit, dhe ata u ngulën atje. ⁴¹Jairi prej fisit të Mënasheut pushtoi një rresht fshatrash dhe i quajti fshatrat e Jairit. ⁴²Novahu pushtoi qytetin Kenat me krahinën e tij dhe i vuri emrin e vet.

Fushimet e izraelitëve rrugës nga Egjipti deri në Edom

33 Këtu vijon një vështrim i përgjithshëm i vendqëndrimeve të rrugës, ku kishin ndalur izraelitët, pasi kishin dalë nga Egjipti me grupe të rregullta, nën udhëheqjen e Moisiut dhe Aharonit.

²Me urdhrin e Zotit, Moisiu e shkroi emrin e vendit ku ndalonin, sa herë që izraelitët ngrinin fushimin.

³Izraelitët u larguan nga Egjipti ditën e 15-të të muajit të parë, në mëngjes, pas darkës së Pashkës së parë. Para syve të egjiptianëve, ata u nisën nën mbrojtjen e Zotit, nga qyteti Ramses. ⁴Egjiptianët po i varrosnin bijtë e tyre të parëlindur, që ua kishte vrarë Zoti. Kështu, ai donte t'u tregonte egjiptianëve se ishte më i fuqishëm se perënditë e tyre.

⁵Nga Ramsesi, izraelitët shkuan në Sukot ⁶dhe më pas në Etam, në skaj të shkretëtirës. ⁷Prej andej, ata morën drejtimin për në Pi-Hahiroth përballë Baal-Cefonit, dhe ngritën fushimin pranë Migdolit.

⁸Pastaj ata kaluan përmes detit dhe më pas, marshuan për tri ditë nëpër shkretëtirë nga Etami deri në Marë. ⁹Që andej, ata udhëtuan për në Elim, ku ka 12 burime dhe 70 palma, ¹⁰pastaj më tutje, në bregdetin e Detit të Kuq, ¹¹në shkretëtirën e Sinit ¹²⁻¹⁴dhe që andej në Dofkë, Alush dhe Refidim. Në Refidim ata nuk gjetën ujë të pijshëm. ¹⁵⁻³⁷Prej andej ata shkuan në shkretëtirën e Sinit dhe pastaj në Kivrot-Taava, Hacerot, Ritmë, Rimon-Perec, Livnë, Risë, Kehelatë, në malin Shefer, në Haradë, Makhelot, Tahat, Tarah, Mitkë, Hashmonë, Moserot, Bene-Jaakan, Hor-Gidgad, Jotbatë, Avronë, Ecjon-Gever, në Kadesh në shkretëtirën e Cinit dhe në fund në malin Hor, në kufirin e vendit të Edomit.

♦ Këto emra janë gjithsej 40 dhe në këtë listë mungojnë disa emra tashmë të përmendur dhe kështu shënojnë një rrefejë stilizuar.

Vdekja e Aharonit dhe rruga për në Jordan

Kur izraelitët ngritën kampin fushor atje, ³⁸⁻³⁹prifti Aharon, me urdhrin e Zotit, hipi në mal. Atje lart ai vdiq në moshën 123 vjeç, në ditën e parë të muajit të pestë në vitin e 14-të, pasi izraelitët ishin nisur nga Egjipti. ⁴⁰Atëherë mbreti kënanas i Aradit, në krahinën jugore, mori vesh se izraelitët po afroreshin për ta sulmuar.

⁴¹⁻⁴⁹Izraelitët shkuan më tej në Calmonë, Punon, Ovot, Ije-Avarim, Divon-Gad, Almon-Divlataim dhe në malësinë e Avarimit, përballë Nevos.

Në fund, mbërritën në krahinën e stepave moavase në rrafshinën e Jordanit, përballë Jerihos dhe ngritën fushimin midis Bet-Jeshimotit dhe Avel-Shitimit.

Asnjë shpëtim për banorët e vendit

⁵⁰⁻⁵¹Atje Moisiu mori detyrën t'u shpallte izraelitëve: «Kur të kaloni Jordanit dhe të hyni në tokën e Kënaanit, ⁵²ju duhet t'i dëboni banorët e saj. Shkatërroni shtatoret e tyre idhujtare prej guri e bakri bashkë me altarët e tyre. ⁵³Shtini në dorë vendin dhe vendosuni në të, sepse po jua jap për pronë.

⁵⁴Ndajeni me short ndërmjet jush dhe jepini secilit fis pjesën që i përgjigjet numrit të anëtarëve të tij. ⁵⁵Ju patjetër duhet t'i dëboni të gjithë banorët e tokës (së premtuar). Në qoftë se i lini, më vonë ju do të pendoheni për këtë, sepse ata do t'ju shkaktojnë vuajtje dhe do t'i keni si gjemb në sy ose si hosten në qafë. ⁵⁶Atëherë unë do t'ju trajtoj ju, ashtu siç duhet t'i kishit trajtuar ju ata sipas urdhrimit tim.»

Kufijtë e territorit të Izraelit

34¹⁻²Me urdhrin e Zotit, Moisiu u tha izraelitëve: «Kur të hyni në tokën e Kënaanit dhe ta shtini në dorë, kufijtë tuaj do të caktohen si vijon: ³në jug, territori juaj do të kufizohet me shkretëtirën e Cinit dhe me krahinën e Edomit. Hollësisht kufiri atje kalon nga skaji jugor i Detit të Vdekur, ⁴në drejtim jugperëndimor, pranë rrëzës së Qafës së Akrepave, nëpër Cin, deri në jug të Kadesh-Barneas dhe më tej nëpër Hacar-Adar në Acmon. ⁵Që andej, kufiri vazhdon në drejtim veriperëndimor, deri në luginën që formon kufirin egjiptian, përgjatë saj deri në Detin Mesdhe. ⁶Kufirin perëndimor e formon Deti Mesdhe. ⁷Kufiri verior shkon nga Deti Mesdhe, në malin Hor ⁸dhe që andej nëpër Levo-Hamat ♦ në Cedad ⁹dhe më tej, nëpër Zifron deri në Hacar-Enan. ♦ ♦ ¹⁰Kufiri lindor shkon nga Hacar-Enani nëpër Shefam ¹¹dhe Rivla, në lindje të Ainit, deri në shpatet e bregut lindor të liqenit të Galilesë, ¹²pastaj më tej përgjatë Jordanit, deri në Detin e Vdekur. Territori brenda këtyre kufijve duhet t'ju takojë juve.

¹³Gjithashtu, Moisiu u tha izraelitëve: «Kjo është toka që duhet ndarë me short ndërmjet jush. Zoti ka urdhëruar t'u dorëzohet për pronë nëntë e gjysmë fiseve që i mbeten. ¹⁴⁻¹⁵Fisi i Ruvenit dhe i Gadit dhe gjysma e fisit të Mënasheut tashmë e kanë marrë tokën e tyre në anën lindore të Jordanit, përballë Jerihos.»

♦ Hyrja e Hamatit: do të jetë hyrja jugore të luginës Beqaa që të çon në shtetit e Hamatit. Kjo do të thotë se kufiri verior arrinte gjer te lumi Litani, në jug të Carfatit, midis Tirit dhe Sidonit.

♦♦ Cesareja Filipi (Banjas i sotëm) ku lumi Jordan e ka burimin.

Urdhri për ndarjen e tokës

¹⁶Zoti i tha Moisiut: ¹⁷«Prifti Elazar dhe Joshua, biri i Nunit, duhet ta ndajnë tokën ndërmjet popullit. ¹⁸Prej çdo fisi unë caktoj njërin prej njerëzve udhëheqës, që t'i ndihmojnë në zbatimin e kësaj detyre. Ata janë:

nga fisi i Judës: Kalevi, biri i Jefuneut;
nga fisi i Shimonit: Shemueli, biri i Amihudit;
nga fisi i Benjaminit; Elidadi, biri i Kislunit;
nga fisi i Danit: Bukiu, biri i Joglit;
nga fisi i Mënasheut: Hanieli, biri i Efodit;
nga fisi i Efraimit: Kemueli, biri i Shiftanit;
nga fisi i Zevulunit: Elicafani, biri i Parnahut;
nga fisi i Jisakarit: Paltieli, biri i Asanit;
nga fisi i Asherit: Ahihudi, biri i Shelomit;
nga fisi i Naftaliut: Pedaheli, biri i Amihudit.»

²⁹Këtyre burrave Zoti u dha detyrën ta ndanin tokën e Kënaanit ndërmjet izraelitëve.

Qytetet për levitët

35Në krahinën e stepave moavase në rrafshinën e Jordanit, përballë Jerihos, Zoti i tha Moisiut: ²«Nga tokat e tyre, izraelitët duhet t'u japin levitëve disa qytete, ku këta mund të banojnë, si dhe

kullotë për bagëtinë e tyre. ⁴⁻⁵Kullota duhet të shtrihet 500 metra nga muri i qytetit rreth e qark tij, kështu që formohet një katror me madhësi 1.000 metra, me qytetin në mes. ⁶⁻⁷Gjithsej ju duhet t'u jepni levitëve 48 qytete, ♦ bashkë me kullotat që u përkasin. Gjashtë prej tyre janë caktuar si qytete për strehim, ku mund të strehohet secili që ka vrarë një njeri pa dashur. ⁸Numri i qyteteve të levitëve në çdo fis varet nga madhësia e krahinës së tij.»

♦ 4 x 12 (numri i zgjedhjes). Shumica e qyteteve levitike sigurisht do të kenë qenë vetëm fshatra të vegjël me disa shtëpi të grupuara së bashku, sepse kërkesat e kullotave mund të plotësohen vetëm në qoftë ata janë shumë të vogla.

Qytetet strehim për vrasësit pa paramendim dhe procedura me rastin e vrasjes

(Br 19,1-13; Josh 20,1-9)

⁹⁻¹⁰Zoti i dha Moisiut udhëzime të mëtejshme për izraelitët:

«Kur ta kaloni Jordanin dhe të hyni në tokën e Kënaanit, ¹¹ju duhet të zgjidhni qytete për strehim, ku mund të strehohet secili që ka vrarë një njeri pa paramendim. ¹²Asnjë i afërm nuk duhet të hakmerret ndaj tij. Ai duhet të vritet vetëm kur del fajtor në një proces. ¹³Cakto gjashtë qytete të tilla, ¹⁴tri në lindje të Jordanit dhe tri në tokën e Kënaanit. ¹⁵Secili izraelit, si dhe çdo i huaj, që banon përkohësisht te ju, duhet të ketë mundësi të strehohet atje kur ka vrarë një njeri pa paramendim.

¹⁶⁻¹⁸Por, kur dikush e ka vrarë tjetrin me një vegël prej hekuri ose druri me dorezë, ai është vrasës dhe duhet dënuar me vdekje. ¹⁹I afërmi më i ngushtë i të vrarit ka detyrë ta vrasë, kudo që ta gjejë. ²⁰⁻²¹Gjithashtu, kush e vret tjetrin duke e shtyrë ose duke hedhur një gur a një send tjetër, trajtohet si vrasës, me kusht që e ka bërë me urrejte ose me armiqësi ose me pabesi. Ai, gjithashtu, duhet dënuar me vdekje.

²²⁻²³Kur, përkundrazi, dikush e vret tjetrin, që nuk është armiku i tij, pa dashje, duke e shtyrë ose duke hedhur një gur a një send tjetër, ²⁴⁻²⁵atëherë bashkësia, nga ku rrjedh ai, duhet ta shpallë pa faj në një proces publik dhe ta mbrojë jetën e tij nga hakmarrja. Le të çohet përsëri në qytetin që është për strehim, ku ai kishte ikur. Atje duhet të qëndrojë deri në vdekjen e kryepriutit në fuqi. ²⁶Por, në qoftë se vrasësi pa paramendim largohet nga vendi i strehimit, ²⁷i afërmi më i ngushtë i të vrarit mund ta vrasë, pa u ngarkuar me faj. ²⁸Vetëm pas vdekjes së kryepriutit, vrasësi pa paramendim mund të kthehet në shtëpi pa rrezik.

²⁹Ky rregull vlen për të gjithë pasardhësit tuaj, në çdo vend që banoni në tokë.

³⁰Askush nuk duhet të dënohet me vdekje pa praninë e të paktën dy dëshmitarëve. Asnjë vendim me vdekje nuk duhet nxjerrë me dëshminë e një dëshmitari të vetëm.

³¹Një vrasës që shpallet fajtor, nuk duhet liruar duke paguar një shumë parash; ♦ ai duhet ekzekutuar.

³²Në rast se një vrasës pa paramendim ka ikur në një qytet për strehim, mos pranoni që ai të paguajë të holla për t'u kthyer në shtëpi i qetë, para vdekjes së kryepriutit. ³³Mos e përdhosni tokën ku banoni! Toka përdhose me derdhjen e gjakut të një të vrari dhe mund të pastrohet përsëri vetëm me derdhjen e gjakut të atij që e ka bërë vrasjen. ³⁴Mos lejoni që të ndotet vendi ku banoni, sepse unë, Zoti, banoj mes jush.»

♦ Kjo jep të kuptojë se krimet e tjera që denoheshin me vdekje mund to zgjidheshin me pagimin e parave (khs. Fu 6,35).

Udhëzime plotësuese për të drejtën e trashëgimit të bijave

36 Kryetarët e klaneve të pasardhësve të Gileadit, të bijve të Mahirit dhe nipërve të Mënasheut, birit të Josefit, shkuan te Moisiu dhe kryetarët e fiseve izraelite ²dhe i thanë Moisiut: «Zoti të ka urdhëruar që toka të ndahet me short ndërmjet izraelitëve. Gjithashtu të ka urdhëruar që t'u caktohet bijave të tij pjesa e tokës së të afërmit tonë, Celofhadit. ³Por, në qoftë se ato martohen me burra nga një fis tjetër, toka do t'i hiqet trashëgimit të fisit tonë dhe do t'i shtohet trashëgimit të fisit tjetër. ⁴Edhe kur vjen viti i rikthimit, toka e tyre do t'i takojë fisit, në të cilin ato kanë hyrë nuse.

⁵Me urdhrin e Zotit Moisiu u tha izraelitëve: «Njerëzit nga fisi i Mënasheut kanë të drejtë. ⁶Prandaj Zoti e ka caktuar kështu: Bijat e Celofhadit mund të martohen me këdo që duan, por vetëm brenda fisit të vet.

⁷Asnjë pronë nuk duhet të kalojë nga një fis tek tjetri, por pjesa e tokës që i takon çdo fisi duhet të mbetet siç është. ⁸⁻⁹Për këtë, një bije që ka të drejtën e trashëgimit, i lejohet të martohet vetëm me një burrë prej fisit të saj.»

¹⁰⁻¹¹Mahla, Tirca, Hogla, Milka dhe Noa, bijat e Celofhadit, vepruan sipas këtij udhëzimi dhe u martuan me kushërinjtë e tyre. ¹²Kështu, trashëgimi i tyre mbeti te fisi i atit të tyre. ¹³Të gjitha këto urdhërime dhe vendime gjyqësore Zoti ua dha izraelitëve nëpërmjet Moisiut në krahinë e stepave moavase në luginën e Jordanit, përballë Jerihos.

